

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Kaina 75 c.

PENKTADIENIS - FRIDAY, GEGUŽĖS - MAY 2, 2008

Vol. XCIX Nr. 86

Europos Sąjungos naujokėms pirmieji žingsniai nebuvo vienodi

Lietuvos „euriukai“, gimę 2004 m. gegužės 1-ąją – Lietuvos įstojimo į Europos Sąjungą dieną – švenčia jau ketvirtąjį gimtadienį. **ELTOS** nuotr.

Vilnius, gegužės 1 d. (ELTA) – Sukanka ketveri metai, kai Lietuva tapo Europos Sąjungos (ES) nare. Šis laikotarpis ES naujokėms nebuvo vienodas.

2004 m. ES plėtra, kai narėmis tapo Baltijos šalys, Vidurio Europos valstybės bei Kipras ir Malta – iš viso 10 naujų narių – pats didžiausias per visą ES istoriją.

Europos Komisijos (EK) atstovės Lietuvoje vadovas Kęstutis Sadauskas sako, kad, nepaisant priekaištų, narystė ES yra naudinga.

Lietuva, Latvija ir Estija iš pradžių pelnė Baltijos tigrų vardą, kai ekonomikos augimas šiose šalyse buvo didžiausias visoje ES. Tačiau jau

antraisiais narystės metais koją pradėjo kišti sunkiai valdoma infliacija, ypač Latvijai ir Estijai, dėl ko šios šalys pačios atsisakė ketinimų prisijungti prie eurozonos. Lietuva, nors ne kartą EK išpėta, jog Vyriausybė nesugeba suvaldyti infliacijos, bandė laimę, tačiau jos paraiška buvo atmesta.

Sėkmingiausia naująja šalimi laikoma Slovėnija, kurios politikai sugebėjo įvykdyti narystės eurozonoje reikalavimus ir šalis jau išvedė bendrąją valiutą – eurą. Slovėnija šiuo metu pirmoji iš naujųjų šalių pirmininkauja ES.

Lietuvos ir kitų naujokių rimčiausiu pasiekimu laikoma narystė Šengeno bevizėje erdvėje. Lietuvos

piliečiams nebereikia rodyti pasų, keliaujant po daugumą kitų ES šalių. Lietuva – viena santykinai daugiausiai finansinės paramos gaunanti ir gausianti šalis iš 2004 m. įstojusių, tačiau pastaraisiais metais sulaukusi ir EK kritikos dėl neefektyvaus lėšų panaudojimo.

Prieš 4 metus gegužės 1 d. Lietuvoje gimė 58 „euriukai“. Kai kurių jų atėjimą į pasaulį įamžino filmavimo kameros, nuotraukos ir reportažai, nes Lietuva nekantraudama laukė pirmojo „euriuko“, kuris iškart po vidurnakčio gimė Vilniuje.

Mažuosius „euriukus“ pagal specialų projektą ėmėsi globoti ir subūrė į savotišką klubą Europos Parlamento narys Šarūnas Birutis – jo biuras surinko duomenis apie vaikučius ir jų šeimas bei pomėgius. Europarlamentaras nuolatinius ryšius jau ketverius metus palaiko su pusšimčiu „euriukų“ šeimų. Kasmet gegužės 1-ąją „euriukai“ visi kartu švenčia gimtadienį, į kurį kviečiami ir jų tėveliai, sesutės bei broliukai.

„Įdomu stebėti, kaip auga vaikai, gimę per reikšmingą Lietuvai datą. Tai nauja karta, kuri galbūt simboliškai įpareigota Lietuvoje įtvirtinti tikrąją demokratiją, keisti sustabarėjusį mąstymą bei garsinti mūsų šalį. Ši data siejasi su reikšmingomis permainomis Lietuvoje, mūsų šalies perėjimu į naują būseną, kitokią valstybės kokybę. Mums visiems – tai didžiulė šventė: ir šeimose, ir valstybėje“, – teigia Š. Birutis.

Šeštadienį — priedas *Kultūra*.

Pasaulyje minima Darbo diena

Vilnius, gegužės 1 d. (BNS) – 66-iose pasaulio valstybėse švenčiama Darbo diena, žinoma kaip Tarpautinė darbo žmonių solidarumo diena. Šventės istorija prasideda nuo 1886 m., kai gegužės 1 d. Amerikos darbininkai surengė streiką, reikalaudami 8 val. darbo dienos. Streikas ir po to vykusios demonstracijos baigėsi kruvinu susirėmimu su policija. 1889 m. II Internacionalo Paryžiaus kongresas Čikagos darbininkų akcijai atminti nusprendė kasmet gegužės 1 d. rengti demonstracijas.

Sovietų Sąjungoje Gegužės 1-oji buvo pagrindinė valstybinė šventė. Pasaulyje Gegužės 1-oji tebešvenčiama kaip proletariato solidarumo šventė.

Šiame numeryje:

- Sporto apžvalga. Futbolas. ŠALFASS praneša (p. 2)
- Kodėl visur brangsta maisto produktai? (p. 3)
- Sidabrinių žvaigždžių puota (p. 4)
- Lietuviai neturės dar vienos bažnyčios (p. 4)
- Krepšinio tiltas tarp JAV ir Anglijos lietuvių (p. 1, 5)
- Juozapėlis (19) (p. 9)
- Kaip kalbame ir rašome (p. 9)
- LGAVO susitiko su JAV ambasadoriumi (p. 10)

Valiutų santykis
1 USD — 2.21 LT
1 EUR — 3.45 LT

Varžybos nutiesė krepšinio tiltą tarp JAV ir Anglijos lietuvių

LR ambasados taurę iškovoję Anglijoje gyvenantys lietuviai – Londono „Lithuanian's BC“. **Eugenijos Misevičienės** nuotr.

Laurynas R. Misevičius,
Washington, DC

Jau šeštąjį pavasarį iš eilės Lietuvai atstovaujantys diplomatai JAV savo darbinus kostiumus vieną šeštadienį pakeičia į krepšinininkų uniformas. „Krepšinio diplomatijos“ terminą įvedęs buvęs LR ambasadorius JAV bei Meksikai (dabar einantis tas pačias pareigas Londone ir atstovau-

jantis Lietuvai D. Britanijoje) Vygaudas Ušackas, garsėjantis savo pomėgiu šiai antrajai lietuvių religijai, į pirmąją LR ambasados krepšinio turnyrą Washington, DC pakvietė dar 2003 metais, o varžybos buvo skirtos LR Nepriklausomybės atstatymo šventei – kovo 11-jai. Neįtikėtinas tokio turnyro populiarumas tarp Amerikos lietuvių davė pradžią tokių varžybų **Nukelta į 5 psl.**

PERIODICALS

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 05-01-08

DRAUGAS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

SPORTO

APŽVALGA

FUTBOLAS

Paruošė Ed. Šulaitis

„Lituanicos“ futbolininkai pralaimėjo

Po dviejų savaitėjų pertraukos (buvo atšauktos numatytos rungtynės), „Lituanicos“ futbolo ekipa balandžio 27 d. vėl stojo į kovą „Metropolitan“ lygos pirmenybėse.

Šį kartą mūsiškiams pakliuvo pats stipriausias šiuo metu varžovas – „Zrinski“ ekipa, kuri dabar I diviziono lentelėje aiškiai pirmuoja. Jau pačioje rungtynių pradžioje buvo galima matyti, kad lietuvių laukia liūdnas likimas: po 10 minučių žaidimo varžovai pirmavo rezultatu 4:1 (mūsiškių naudai įvartį pelnė Audrius Zinkevičius). Iki kėlinio pabaigos „Zrinski“ pirmavo 5:1.

Po pertraukos žaidimas išsilygino ir antrasis kėlinys baigėsi 2:2, nors rungtynės buvo pralaimėtos 3:7. Lietuvių vienuolikės atstovai A. Zinkevičius ir Aleksandras Belostenij abu

įvarčius pelnė iš 11 metrų baudinių.

Šiuo metu pirmenybių lentelėje su 14 taškų „Lituanica“ užima 6-ąją vietą. Pirmoje įsitvirtino „Zrinski“ (iš 11 rungtynių 24 tšk.). Po jos rikiuojasi „Real FC“ – 18 tšk. (iš 9 rungt.), „Belgrade“ – 15 tšk. (iš 10 rungt.).

Šį sekmadienį, gegužės 4 d., 3 val. p. p., „Lituanicos“ futbolininkai rungtyniaus namų aikštėje, Bamberick Park, Lemonte. Jų varžovai – 7-oje vietoje esanti „Highlanders“ ekipa, kuri turi 12 taškų iš 11 susitikimų. Atrodo, kad prieš ją „Lituanica“ turi nemažą progą išplėsti tris taškus ir galimybę pakilti aukščiau pirmenybių lentelėje. Nors šiemet patekti į dvi pirmąsias vietas, kurioms atsiveria galimybė patekti į „major“ divizioną, lietuviams vilčių jau nėra daug.

Futbolo mokykla vaikams

Pasaulio lietuvių centro, Lemonte sporto aikštyne yra rengiami futbolo kursai vaikams ir jaunuoliams. Treniruotės vyks du kartus per savaitę vakarais.

Besidomintys turi kreiptis į kursų vedėją Liną Jakovlevą, kurį galima pasiekti skambinant jam telefonu – 708-369-5075.

„Fire“ įveikė Colorado „Rapids“ ekipą

Toyota Parke, esančiame Bridgewater miestelyje į vakarus nuo Čikagos, šeštadienį, balandžio 26 d., įvykusiame futbolo susitikime Čikagos profesionalų „Fire“ klubo atstovai nugalėjo svečius – „Rapids“ futbolininkus iš Colorado – 2:1.

Visi įvarčiai krito antrame kė-

linyje. Čikagiečių gretose pasižymėjo John Thorrington, kuris du kartus nuginklavo svečių vartininką (53-ą ir 84-ą min.). Varžovai garbės įvartį pelnė rungtynių pabaigoje – 86-ąją min. Rungtynes stebėjo apie 15,000 žiūrovų.

Panevėžietis pradėjo žaisti Rusijoje

Buvęs Panevėžio „Ekranos“ futbolo vienuolikės kapitonas ir Lietuvos rinktinės saugas Mantas Savėnas debiutavo Rusijos I lygos rungtynėse, žaisdamas Novostroicko „Nosta“ ekipoje.

Lietuvis šio susitikimo metu įmušė vienintelį rungtynių įvartį, pelnytą 54-ąją minutę iš 30 metrų atstumo. Tokiu būdu jo komanda – „Nosta“ – svečiuose įveikė Krasnodaro „Kuban“ ekipą.

Tomas Danilevičius rungtyniauja gerai

Lietuvos rinktinės narys Tomas Danilevičius sėkmingai rungtyniauja Italijos II diviziono „Grosseto“ komandoje. Lietuvis rungtynėse su „Frasinose“ vienuolike pelnė vienintelį įvartį savo ekipai 18-ąją žaidimo minutę. Tačiau antrame kėlinyje var-

žovai rezultata išlygino ir rungtynės baigėsi – 1:1. Tai buvo septintas lietuvio pasiekimas įvartis šį sezoną.

Po šios pergalės T. Danilevičiaus komanda pakilo į 14 vietą 22 ekipų sąraše.

Lietuvos moterų rinktinėi nesiseka

Lietuvos moterų futbolo rinktinė dalyvauja 4 komandų turnyre Baku mieste, Azerbaidžane. Pirmame susitikime (balandžio 28 d.) lietuvės tu-

rėjo nusileisti Makedonijos futbolininkėms 1:3, kurios nėra iš stipriausiųjų.

Anglijos pirmenybėse pralaimėjo Manchester „United“ vienuolike

Anglijos futbolo čempionato 26-ame ture praėjusį šeštadienį įvyko staigmena: Londono „Chelsea“ ekipa namuose įveikė nugalėtojų titulą ginančius Manchester „United“ futbolininkus 2:1. Tokiu būdu „Chelsea“

susilygino taškais su buvusiais čempionais – abu klubai turi po 81 tšk.

Rungtynių metu pergalingą įvartį susitikimo pabaigoje įmušė M. Bullock. Iki pirmenybių galo jau yra likę tik du ratai.

ŠALFASS praneša

58-osios Š. Amerikos lietuvių sporto žaidynės Toronte

Pakartotinai pranešame, kad 58-osios Š. Amerikos lietuvių žaidynės įvyks 2008 m. gegužės 23–25 dienomis Toronte, Ont., Kanada. Rengia Toronto LSK Vytis 60 metų jubilėjaus nuo klubo įsteigimo proga. Žaidynių vadovas – Edis Stravinskas.

Programoje numatomos šios 2008 m. ŠALFASS pirmenybės: a) **Krepšinio** – vyrų A, vyrų B, moterų ir vaikinų bei merginų A (1989 m. gimimo ir jaunesnių); b) **Tinklinio** – vyrų, moterų ir mišrių komandų (Co-Ed); c) **Kėgliavimo** (Bowling) – vyrų ir moterų; d) **Šachmatų** – suaugusių, jaunių ir jaunučių ir e) **Stendinio (Trap) šaudymo**.

Vyrų A ir vyrų B krepšinių numatoma pradėti gegužės 23 d., penktadienį vakare. Visų kitų klasių krepšinio varžybos vyks tik šeštadienį ir sekmadienį.

Tinklinį numatome žaisti gegužės 24 ir 25 d., šeštadienį ir sekmadienį.

Galutinė krepšinio ir tinklinio komandų ir žaidėjų registracija pas 58-ųjų žaidynių vadovą **Edį Stravinską** (5 Montye Ave., Toronto, ON M9B 4W7, Canada. Tel.: 416-767-9306, el. paštas: eles@rogers.com) Registracija vyks iki **2008 m. gegužės 3 d. imtinai**.

Papildoma informacija tinkliniui: **Gintautas Garsys**, ŠALFASS tinklinio vadovas, tel.: 508-353-5079. El. paštas: gintautasgarsys@yahoo.com

Kėgliavimo pirmenybių ir draugystės turnyras vyks gegužės 24 d., šeštadienį, Brunswick Zone Bowling Lanes (2561 Stanfield Rd., Mississauga, Ont.). Registracija nuo 12 val., varžybos – nuo 1 val. p. p. Varžybos bus komandinės ir individualios. Komandą sudaro 4 žaidėjai, iš jų – bent viena moteris. **Informuoja ir registruoja: Antanas Stauskas** (442 Bristol Rd., W, Mississauga ON L5R 2J6, Canada. Tel.: 905-712-8307. El. paštas: tonystauskas@hotmail.com). Registruokitės kuo anksčiau, nes vietų skaičius ribotas.

Šachmatų pirmenybės numatomos gegužės 24 d., šeštadienį ir, jei reiks, sekmadienį. Bus žaidžiama šveicarų sistema. Informuoja ir registruoja: **Pranas Vilkelis** (3309 High Spring Cres., Mississauga, ON L5B 4G8, Canada. Tel.: 905-279-1867, El. paštas: lac_pranas@hotmail.com). Galutinė registracija su mokesčiais priimama vietoje varžybų dieną, gegužės 24 d., šeštadienį, tačiau apie savo apsisprendimą dalyvauti praneškite Pranui Vilkeliui **iki gegužės 3 d. ar anksčiau**. Po gegužės 3 d. bus paskelbtos tolimesnės, išsamesnės detalės.

Stendinio šaudymo pirmenybės vyks gegužės 24 d., šeštadienį, Hamilton LMŽK „Giedraitis“ šaudykloje. Informuoja ir registruoja: **Kazimieras Deksnys** (1257 Royal Dr., Burlington, ON L7P 2G2, Canada. Tel.: 905-332-6006. El. paštas: kdek-snys@cogeco.ca). Varžybų rungtys – 16 yd. A, 16 yd. B, išlyginamieji įrūdai, dubletai. Registruotis galima varžybų dieną, gegužės 24 d., šeštadienį.

Dalyvauti žaidynėse kviečiami visi lietuvių sporto vienetai bei asmenys, užsiregistravę 2008 m. ŠALFASS.

Viešbučių ir kitą informaciją galite rasti ŠALFASS tinklalapyje: **www.salfass.org**. Po galutinės dalyvių registracijos (gegužės 3 d.) bus paskelbta tiksli žaidynių programa, tvarkaraščiai ir kitos detalės. Toliemesnę informaciją praneš žaidynių rengėjai.

ŠALFASS centro valdyba

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589. Tel.: 773-585-9500.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$150.00.

Postmaster: Send address changes to

Draugas – 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiuočiate. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja. **Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.**

JAV

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00
Pirma klase: kasdien \$340.00 • visos savaitės \$240.00

Kanadoje (USD)

Metams \$215.00 • 1/2 metų \$130.00
• 3 mėn. \$100.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis

Oro paštu

Metams \$600.00 • 1/2 metų \$300.00
| Lietuvą reguliariu paštu
Metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA:

JAV

Metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00
• 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD)

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00
• 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis

Oro paštu

Metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00
| Lietuvą reguliariu paštu
Metams \$70.00

Vyriausia redaktorė – Dalia Cidzikaitė
redakcija@draugas.org

Kultūrinio šeštadieninio priedo redaktorė –

Aldona Žemaitytė
aldaze@gmail.com

Moderatorius – kun. Viktoras Rimšelis

• Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija dirba kasdien,

nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija už skelbimų turinį neatsako.

Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.

• Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra.

Nenaudotų straipsnių nesaugo.

Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

El-paštas:

rastine@draugas.org

skelbimai@draugas.org

administracija@draugas.org

Prenumeruokime

ir skaitykime

„DRAUGĄ“!

www.draugas.org

KODĖL VISUR BRANGSTA MAISTO PRODUKTAI?

MYKOLAS DRUNGA

Skersai išilgai pasaulio žymiai, kai kuriais atvejais katastrofiškai auga maisto prekių kainos. Ką apie tai rašo pasaulio laikraščiai? Daugelis jų, žinoma, aiškina priežastis.

Madrido dienraščio „Pais“ nuomone, jos — įvairios. „Čia minėtinos sausros Afrikoje ir Australijoje, potvyniai Azijoje, grūdinių kultūrų naudojimas biologiniams degalams gaminti. Rezultatas tas, kad per pastaruosius trejus metus maisto produktų kainos pasaulyje padvigubėjo ir toliau didėja. Tokioje šalyse, kaip Etiopija, Egiptas, Zimbabvė, Haitis, Meksika, Bangladešas tai sukėlė socialinius nesutarimus. Kenčia visų pirma nepasiturinčios šalys. Tačiau turtingos valstybės negali toliau elgtis taip, tarsi jų šita tema neliečia. Iki šiol taikomų priemonių nepakanka.“

Pasak Švedijos miesto Upsalos dienraščio „Nya Tidning“, „net ir turtingesnėse šalyse, kaip antai Jungtinėse Amerikos Valstijose ir Rusijoje, didelės kainos yra problema. Per Europos Sąjungos žemės ūkio ministrų susitikimą Prancūzija vėl pasisakė už jos interesus ginančią politiką, bet su didesniais mūtais krizės neįveiksi, greičiau jie patys yra vieni iš krizės sukėlėjų. Aišku, didesnė žemės ūkio produktų paklausa tokiose šalyse kaip Indija ir Kinija prisideda prie to, kad kainos kyla. Tačiau tai nėra tik laikinų sutrikimų klausimas. Problema veikia ta, jog maisto produktų rinka apskritai neveikia kaip reikėtų.“

Ispanijos Kastilijos regiono dienraštis „Norte de Castilla“ taip pat balandžio 21-ąją kritikavo pasaulinę subsidijų politiką: „Dar prieš metus nepasiturinčių šalių viltys telkėsi visų pirma į tai, kad turtingosios šalys savo subsidijas žemės ūkio produktų prekybai sumažintų. Tai būtų nepasiturinčiosioms šalims suteikę naujų galimybių pasaulio rinkoje.“

Tačiau Europa ir Jungtinės Amerikos Valstijos priešinosi savo rinkų atvėrimui ir leidosi į savo interesų gynimą. Iki šios dienos Europos Sąjunga biudžeto lėšomis šelpia savo žemės ūkį ir šitaip įgalina pertekliaus eksportavimą į visą pasaulį, nors darosi vis aiškiau, kad šitokia globalizacijos forma bado problemą tik paaštrina.“

Šiai nuomonei pritarė ir Stambulo dienraštis „Birgün“, balandžio 21-ąją rašydamas, kad „badas – nieko naujo pasaulyje. Tačiau dėl pastarųjų metų neoliberaliosios politikos jis pasidarė chroniškas. Grūdų kainų kilimas atrieda kaip cunamis ant žmonių galvų, sukelia paniką ir tarp tų, kurie lig šiol sugebėjo bent pusėtinai išsimaitinti. Badas nėra konjunktoros sąlygojamas, kaip kai kurie ūkio ekspertai mus tikina, tai struktūrinė problema, o šiai nuomonei pritaria vis daugiau sluoksnių. Jeigu nebus imami greiti priemonių, ateinančiomis savaitėmis ir kitose šalyse išlipepsnos visuomeniniai nesutarimai“, – prognozavo Turkijos laikraštis.

Beje, ypač Turkijos laikraščiai, kaip antai balandžio 22-ąją Stambulo „Sabah“, ir kiti, siejo dabartinę maisto krizę su tuo, kad ieškant švarių energijos šaltinių, griebiamasi biode-

galų, o tai savo ruožtu mažina valgomųjų dalykų gamybą.

„Badas, energetikos krizė, klimato krizė – ar pasaulis išeina iš vėžių?“ – balandžio 20-ąją klausė ir Vokietijos dienraštis „Welt“. Tačiau atsakė į jį kiek kitaip: „Kadangi krizės – globalios, tai kaltųjų paieškos viliojančiai paprastos. Kas, jei ne globalizatoriai, laisvosios rinkos šalininkai, rinkos jėgų išlaisvintojai užtraukė pasauliui nelaimę?“ Laikraščio nuomone, tai būtų pavojinga išvada. „Taip, tiesa, globalizacija yra viena šių problemų priežasčių, tačiau ne todėl, kad ji žmones padarė neturtinius, o priešingai, todėl, kad per globalizaciją milijonai žmonių galėjo išskurdo išsilaisvinti. O su jų turėjimu didėja ir maisto bei energijos paklausa. Kainos kyla, kadangi pasiūla atsilieka. O maisto produktų atveju tam yra keletas priežasčių. Viena, kad nuo aštuntojo dešimtmečio vidurio kainos nuolat ir stipriai krito, todėl žemės plotai buvo apleisti, investavimai į infrastruktūrą ir tyrimus sumažinti. Todėl kylančios kainos turi ir gerąją pusę. Jos paskatins vėl dirbti žemę.“

Kopenhagos dienraštis „Berlingske Tidende“ rašė, jog „galbūt kylančios kainos ir pasaulinis maisto produktų stygius įrodo, jog europietiškosios subsidijos yra protingos. Juk Europos Sąjunga ne tik pati apsirūpinusi maistu, bet ir daugiau kviečių eksportuoja negu importuoja“.

Pasak Stokholmo dienraščio „Dagens Nyheter“, „būtinų gyvenimo produktų krizė tampa viena iš didžiausių grėsmių visam pasauliui. Kenčia žmonės, ir kainų kilimas veda prie socialinės ir politinės įtampos, kaip ką tik parodė Haitis“. Tarp kainų kilimo priežasčių švedų laikraštis suminėjo „besivystančiose šalyse didėjančių gyventojų skaičių, didėjančią mėsos produktų paklausą, prastą derlių, aukštesnes energijos kainas.“

Svarbų vaidmenį vaidina ir didėjantis biokuro poreikis. Jo veiksmingumu vis labiau abejojama, taip pat ir jo poveikiu klimatui. Turtingosios šalys turi pakankamai pagrindo permąstyti bioetanolio sukeltą šurmulį. Be to, klaida, kad daugelis šalių kaip tik dabar siekia užsitikrinti savo apsirūpinimą maisto prekėmis, kel-damos kliūtis prekybai. Tuo padėtis tik dar labiau apsunkinama. Savųjų interesų gynimas yra grėsmė, kuriai reikia pasipriešinti“, – rašė Švedijos sostinės laikraštis balandžio 20-ąją.

O kiek anksčiau, balandžio 17 d., Kopenhagos dienraštis „Information“ irgi pasisakė prieš Savųjų interesų gynimą. „Prancūzijos priešinimasis laisvajai rinkai nėra joks savo pačios ir taip pat visos Europos Sąjungos problemų sprendimas. Tuo pačiu tai nėra atsakas į dabartinę maisto produktų krizę. Tačiau ir Didžiosios Britanijos siūlymas pasikliauti tik rinka yra per ribotas, nors ir nepalyginamai geresnis negu iš Paryžiaus peršamas savo interesų gynimas. Maisto prekių krizė kelia Europos Sąjungai milžinišką iššūkį. Ko reikia, tai protingo ir suderinto atsakymo, o ne dar vieno kivirčo tarp Londono ir Paryžiaus.“

LRT

„General Motors“ bendrovei jau šimtas metų!

ROMUALDAS KRIAUČIŪNAS

Pradėkime su senu anekdotu. Laikant pilietybės egzaminus, JAV tarnautojas prašo kandidato išvardyti keletą garsių generolų Amerikoje. Be jokio vargo būsiamasis pilietis atšovė: Generolas Electric, Generolas Motors, Generolas Mills ir Generolas Dynamics. Vienas iš tų „generolų“ – „General Motors“ (GM) – šįmet švenčia savo 100-ąjį gimtadienį.

Pirmiausia ėmiau bostonišką „Lietuvių enciklopediją“ pažiūrėti, ką ten apie tą „generolą“ rašo. 1956 m. išleistame tome duodama labai mažai informacijos. Gal įdomiausia informacija liečia faktą, kad 1954 m. GM darbininkų ir darbuotojų visose savo įmonėse turėjo 576,667. Tada jų vidutinis savaitinis atlyginimas buvo 91.44 dol. Toliau pateikiami faktai surinkti iš „Lansing State Journal“.

Pirmuosius GM daigus galima rasti Michigan valstijos sostinėje Lansing. 1897 m. Ransom E. Olds ir Lansing pramonininkai įsteigė „Olds Motor Vehicle Co.“ ir pagamino keturis automobilius. Po 2 metų „Olds“ įsteigė antrą įmonę – „Olds Motor Works“ ir išsikėlė į Detroit. 1901 m. kilęs gaisras sunaikino Detroit esančią įmonę ir „Olds“ vėl sugrįžo į Lansing. 1908 m. naujai įsteigta „General Motors Corporation“ nupirko „Olds Motor Works“. Michigan sostinė ilgainiui tapo vadinama „Oldsmobile Town“. Ten 1927-1929 m. „Oldsmobile“ fabrikuose dirbo 7,000 darbininkų. 1958 m. „Oldsmobile“ markės automobilis tapo ketvirtu populiariausiu visoje Amerikoje. 1965 m. jau turėta 15,000 darbininkų.

1978 m. Lansing „Oldsmobile“ fabrikai pagamino daugiausia automobilių visoje Šiaurės Amerikoje ir kitais metais juose dirbo jau 23,000 darbininkų. Atrodo, kad geriau būti ir negalėjo, tačiau 1984 m. GM buvo perorganizuota ir „Oldsmobile“ tapo „Buick-Oldsmobile-Cadillac“ grupės padaliniu. Tai buvo nelaukta ir netikėta staigmena miestui, kuris didžiausi būdamas „Oldsmobile“ gimtine. 1996 m. buvo nutarta „Olds“ vadybą perkelti į Detroit miestą. 1997 m. „Oldsmobile“ šventė savo 100-ąjį gimtadienį, bet jis nebuvo nei džiaugsmingas, nei viltingas. 2004 m. balandį buvo pagamintas paskutinis „Oldsmobile“ automobilis. Dabar Lansing ir jo apylinkėse GM turi savo fabrikus ir toliau gamina automobilius, bet aukšniai laikai jau praeityje. Čia liko tik „Oldsmobile“ vardo beisbolo stadionas ir „R. E. Olds“ automobilių muziejus.

Kai 1969 m. atsikraustėme iš Illinois į Lansing, atrodė, kad bent pusė mieste matomų automobilių buvo „Oldsmobile“ gamybos. Taip galėjo ir būti, nes „Oldsmobile“ firma buvo žinoma savo kokybiškais gaminiais, kurie pirmavo naujumu ir patvarumu. GM darbininkai juos gaudavo su nemaža nuolaida ir kasmet vis galėdavo mainyti į naujausią modelį, o metų senumo automobilius parduodavo kitiems pirkejams.

Grįžkime prie GM šimtmečio paminėjimo. Vienu laiku Amerikoje buvo populiarus posakis: kas yra gerai GM, tas gerai ir visam kraštui arba priešingai – kas yra gerai kraštui, tas gerai ir GM. Tie laikai ir toks galvojimas jau praeityje. GM turėjo daug įtakos automobilių pramonei JAV ir visame pasaulyje. GM norėtų ir toliau tą įtaką išlaikyti. Jau yra pažadėta, kad GM bus pirmoji bendrovė masiškai gaminsianti ilgų nuotolių elektrinius automobilius. Tuo pačiu GM stengiasi išlaikyti pusiausvyrą naujovėse, plėtroje ir finansiniuose reikaluose. Nuo pat pradžios GM turėjo sunkumų su finansais ir antrais savo gyvavimo metais buvo prie bankroto ribos. GM steigėjas William Durant buvo išvarytas iš savo pareigų. Tada jis įsteigė „Chevrolet“ firmą, kuri varžėsi su „Ford“ automobiliais. Tas pats Durant, prisipirkęs mažai vertų GM akcijų, 1915 m. jau turėjo didžiąją jų daugumą ir vėl grįžo prie GM vairo. Per 5 metus jis GM vėl nugalėjo ir vėl buvo išprašytas iš vadovaujančių pareigų. Nuo 1923 m. iki 1956 m. GM bendrovei vadovavo Alfred Sloan. Jo viešpatavimo laiku GM tapo pramonės standartu gamyboje ir finansuose. Sloan GM įvedė daug naujovių, pvz., automatinę transmisiją, palengvintą vairavimą bei stabdžius, variklius su elektroniniu degalų įsvirkštimu vietoj karboratoriaus ir t.t. Neatsitiktinai Sloan vadovavimo metu gimė „Corvette“ sportinis automobilis, kuris iki šių dienų laikomas GM pažiba ir pasididžiavimu.

Su 1970 dešimtmečiu padidėjo GM bėdos. Įvyko 67 dienas užtrukęs UAW unijos streikas. Energijos krizė pastūmėjo pirkejų susidomėjimą ekonomiškais automobiliais. Užsienio firmos pasiskubino ir pralenkė vietines JAV firmas mažesnių automobilių gamyboje. 1980-aisiais pirmą kartą nuo 1921 m. GM patyrė finansinių nuostolių. Bandant apvaldyti išlaidas, buvo atleisti dešimtys tūkstančių darbininkų. Vien „Buick“ automobilio gimtineje Flint mieste buvo atleista 30,000 darbininkų. Tuo metu GM vadovavo Rodger Smith, su kuriuo Michael Moore ginčijosi savo 1989 m. sukurtame filme „Roger & Me“. Smith turėjo globalizacijos ir technologinių naujovių viziją. Tuo pačiu jis buvo kritikuotas dėl menkos automobilių kokybės, nesugebėjimo varžytis su atvežtais automobiliais ir fabrikų uždarinėjimais.

Po jo vadovauti atėjo Jack Smith (nesigiminiuojas su Roger Smith), kuris uždarė „Buick“ fabrikus Flint ir panaikino „Oldsmobile“ firmą. 1998 m. GM išgyveno 54 dienų streiką, kainavusį 2 mlrd. dolerių. Šis vadovas ieškojo globalinių partnerių. Po jo atėjęs Richard Wagoner, Jr. daugiau dėmesio kreipė į besivystančius kraštus ir ten atsirandančias galimybes automobiliams gaminti. Tarp jų ypač paminėtina Kinija. Tačiau pelnas nedidėjo. 2005 m. turėta 10.4 mlrd. nuostolių, **Nukelta į 4 psl.**

„Dainavos“ vyrų šešetukas linksmina svečius Sidabrinių žvaigždžių pokylio metu.

Sidabrinių žvaigždžių puota

**AUDRA
KUBILIŪTĖ-DAULIENĖ**

Koks būtų jubiliejus be puotos? Balandžio 12 d. Žiburėlio Montessori mokyklėlė minėjo svarbią sukaktį – 25-erių metų įkūrimo jubiliejų. Į iškilmingai papuoštą, blizgančią Pasaulio lietuvių centro Lietuvių Fondo salę, Lemonte atvyko Žiburėlio Montessori mokyklėlės mokinių tėveliai, buvę Lietuvių Montessori draugijos auklėtiniai ir nariai, daugybė draugų ir pažįstamų. Sidabrinių žvaigždžių apsupti, visi džiaugėsi mokyklėlės pasiekimais ir linkėjo dar ilgai gyvuoti.

Vakarui vadovavo Audra Kubiliūtė-Daulienė. Ji pasveikino ir padėkojo visiems atvykusiems į Sidabrinių žvaigždžių puotą. Toliau žodį tarė Vincas Staniškis, Amerikos Lietuvių Montessori draugijos (ALMD) pirmininkas. Šiais metais Žiburėlio Montessori mokyklėlė švenčia 25 metų jubiliejų, o Amerikos Lietuvių Montessori draugija – 50 metų jubiliejų. Vincas labai trumpai papasakojo ALMD istoriją ir supažindino su ką tik išleista knyga, kuri apibūdina ALMD veiklą nuo 1958 iki 2008. Iš trijų redakcijos kolektyvo narių Danutės Dirvonienės, Marytės Kucienės ir Stasės Vaišvilienės, vakare galėjo dalyvauti tik Kuciniene.

Toliau su Mariaus Kriaučiūno ir Vyto Saulio pagalba „Žiburėlio žvaigždėmis“ buvo apdovanotos: mokytoja Rolanda Varnauskienė ir direktorė Žibutė Mačiulienė. Visų tėvelių vardu padėkota tėvų komitei, ypač ko-pirmininkėms Juditai Urbaitei-Hoch ir Gitanei Variakojenei. Tėvų komiteto darbas nelengvas ir kartais nedėkingas.

Vakaro vadovė padėkojo visiems prisidėjusiems prie vakaro ruošos. O kokia būtų puota be koordinatorės? Ramonai Steponavičiūtei-Žemaitienei, kuri vadovavo šiam dideliame

užsimojimui buvo nuoširdžiai padėkota.

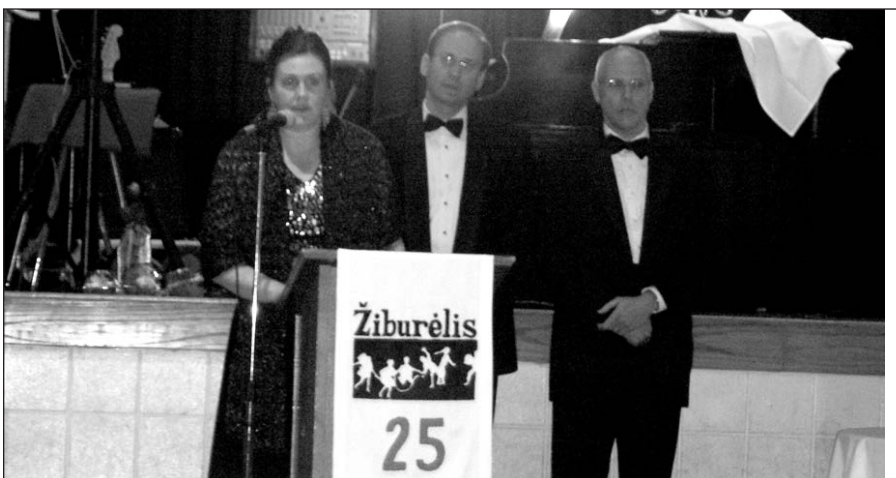
Norint sužinoti, kas buvo vakaro svečiai, visų buvo paprašyta atsistoti ir stovėti, kol buvo pristatyti. Pirmausia, atsistoto visi, kurie buvo Žiburėlio, Kriaučeliūnų namų, Varno Montessori mokyklos, Židinio ir kitų Amerikos Lietuvių Montessori draugijos vedamų mokyklėlių auklėtiniai ir abiturientai. Toliau atsistoto visi, kurie padėjo perkelti į Lemontą. Po to atsistoto visi, kurie yra buvę Draugijos valdyboje ar Žiburėlio tėvų komiteto nariai. Po jų atsistoto visos dabartinės ir buvusios mokytojos ir direktorės. Po to visi, kurių vaikai ar anūkai lanko ar lankė Žiburėlį. Pagaliau atsistoti buvo pakviesti visi, kurių draugų ar pažįstamų vaikai ar anūkai lanko ar lankė Žiburėlį. Nuostabu! Visi salėje atsistoto, o paskui kaip tik buvo metas atgabenti tortą, pakelti šampano taures ir sugiedoti Žiburėliui ilgiausių metų.

Kun. Antanas Saulaitis laimino vaišes ir visi skaniai pavalgė „Bravo“ virtuvės paruoštą vakariene.

Po vakarienos svečius pralinksmino „Dainavos“ ansamblio vyrų šešetukas, vadovaujamas Dariaus Polikaičio, akompanuojant Vidui Neverauskui.

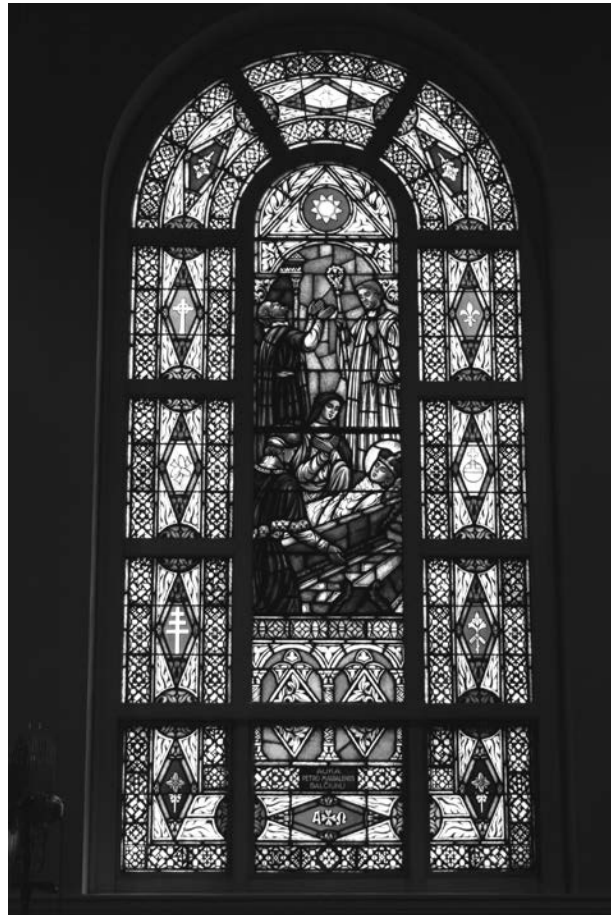
Puota ir lėšas telkė mokyklėlės tolimesniam klestėjimui, todėl vakaro metu vyko loterija ir tyliosios varžytinės su įdomiais laimikiais. Lengviau remti mokyklėlę, su kuria taip artimai yra susiję visi vakaro dalyviai. Šokiams grojo „Švabų“ orkestras, visi ilgai linksminosi, nenorėdami išsiskirti.

Tikrai smagus vakaras tarp naujų ir senų draugų. O tos visos blizgančios, spindinčios sidabrinės žvaigždės priminė Vinco Mykolaičio Putino eilėrašį „Rūpintojėlį“: „O žvaigždės, žvaigždės! didelės ir mažos, taip spindi, net graudu, Dievuli mano“.

Sidabrinių žvaigždžių puotoje Audra Kubiliūtė-Daulienė, Vytautas Saulis ir Marius Kriaučiūnas. Vito Daulio nuotr.

Lietuviai neturės dar vienos bažnyčios

Dabartinė Šv. Kazimiero bažnyčia, kuri yra uždaroma, buvo pastatyta 1953 metais. Parapija buvo įsteigta 1898 metais. Algio Luko nuotraukos

Gegužės mėnesio pabaigoje planuojama uždaryti Brockton, MA prieš šimtą metų įkurtą lietuvišką Šv. Kazimiero bažnyčią. Ją uždarius artimiausia lietuviška bažnyčia bus tik South Boston.

Terrence C. Donilon, Bostono arkivyskupijos atstovas, patvirtino, jog bažnyčia uždaroma, tačiau tikslios datos įvardyti negalėjo. Jis paminėjo, kad viena iš bažnyčios uždarymo priežasčių – mažas šios prieš šimtmetį lietuvių imigrantų pastatytos bažnyčios lankytojų skaičius.

Kun. Francis J. Cloherty, Our Lady of Lourdes bažnyčios vikaras ir klebonas, teigė, jog Šv. Kazimiero bažnyčia jau nuo praeitų metų liepos mėnesio neturėjo nuolatinio kunigo, mažai joje buvo suteikta ir įvairių sakramentų. Per 2006 metus, Šv. Kazimiero bažnyčioje buvo 10 krikštų, vienerios vestuvės ir dvejios laidotuvės. Vidutiniškai sekmadieniais per Mišias apsilankydavo 161 tikintysis.

Bažnyčia buvo pastatyta 1898 metais ir pašventinta Šv. Roko vardu. XX amžiaus viduryje ji pervadinta šv. Kazimiero vardu, senąją praplėtus. Bažnyčios turtas yra įvertintas 4 mln. dol.

Cloherty teigimu, Šv. Kazimiero bažnyčiai reikalingas remontas. Stogui pakeisti reiktų maždaug pusės

milijono dolerių ir apie 300,000 dol. kitiems darbams, kurių jis neįvardijo. Jo tvirtinimu, per mėnesį šioje parapijoje surenkama maždaug 2,000 dol. aukų, o išleidžiama – 4,000 dol.

Numatytas Šv. Kazimiero bažnyčios uždarymas jau nestebina katalikų bendruomenės, paskutiniu metu stebinčios daugelio vietinių etninių bažnyčių uždarymą ar kelių sujungimą į vieną. Daugeliui Šv. Kazimiero parapijiečių toks arkivyskupijos sprendimas labai skaudus.

Broniaus Banaičio teigimu, abu jo vaikai buvo pakrikštyti šioje bažnyčioje, čia atnašautos ir jo uošvio gedulingos Mišios. Pasak Banaičio, skaudu, kad „etniškumas Katalikų Bažnyčiai daugiau nieko nereikia“. Ilgametis Šv. Kazimiero bažnyčios parapijietis John J. Svagzdys ne tik pats buvo pakrikštytas šioje bažnyčioje, bet čia parapijinę Šv. Kazimiero mokyklą lankė ir penki jo vaikai. Jo dėdė John S. Svagzdys 29 metus tarnavo šioje bažnyčioje klebonu. Svagzdys manymu, lietuvių išėviamis Šv. Kazimiero bažnyčios uždarymas – skaudus smūgis, nes taip iš žmonių atimama proga lankytis Mišiose lietuvių kalba.

Parengta pagal enterpriseneews.com, wickedlocal.com info.

„General Motors“ bendrovei jau šimtas metų!

Atkelta iš 3 psl. o 2007 m. trečiajame ketvirtyje net 39 mlrd. nuostolių. „Fortune“ žurnalas net rašė apie galimą GM bankrotą. 2007 m. GM į ankstyvą pensiją paleido 34,400 darbininkų ir už 13 mlrd. dolerių pardavė savo GMAC.

Pradėdama savo antrąjį šimtmetį GM korporacija vis dar slysta žemyn nuo savo turėtos vietos vietinėje automobilių rinkoje. Jos akcijų vertė krenta, o vadyba akcininkams

negali pažadėti pajamų. GM korporacija tebėra stipriausia Detroit automobilių gamintoja. Ji stengiasi atgauti savo prarastą rinką naujais produktais ir naujomis rinkomis. Šiuo metu GM parduoda daugiau savo gaminių užsienyje nei JAV. Šimtmečio proga vienas GM pareigūnas gal kiek per optimistiškai džiūgavo, kad GM yra vos 100 metų jaunumo ir visiškai pasiruošusi kitam šimtmečiui.

Varžybos nutiesė krepšinio tiltą tarp JAV ir Anglijos lietuvių

Atkelta iš 1 psl. organizavimui ir Senajame žemyne: užpernai į Londoną persikėlęs V. Ušackas jau organizavo pirmąjį D. Britanijos lietuvių krepšinio turnyrą, o mūsų šalies ambasadoriumi JAV ir Meksikoje paskirtas Audrius Brūzga su LR ambasada Washington, DC perėmė šių varžybų organizavimą Amerikos sostinėje. Taigi praeitą šeštadienį Georgetown Preparatory School sporto salėje netoli JAV sostinės esančiame N. Bethesda miestelyje (Maryland valstija) įvyko kasmetinis, jau šeštasis LR ambasados organizuojamas krepšinio turnyras.

Šiose varžybose jau trečius metus rengiamos dvejose pajėgumo kategorijose – „A“ lygyje (stipresnių, aukštesiose mokyklose besimokančių, taip pat įvairiose lygose žaidžiančių krepšininkų) ir „B“ lygyje (mėgėjams skirtame) – dalyvavo 11 lietuvių komandų iš Anglijos, Floridos, Maryland-Washington, DC,

Krepšinio mėgėjams skirtame „B“ lygyje nugalėtojais tapo visos savo rungtynes įtikinamai laimėję Baltimore, MD-Washington, DC lietuvių, pasivadinę „Šmėklomis“. Jiems atiteko vertingas prizas – krepšinio kamuolys su Kauno „Žalgirio“ krepšininkų parašais. Naudingiausiu mėgėjų turnyro žaidėju pripažintas baltimoriėtis Rimvydas Griežė, kuriam atiteko NBA komandos Washington, DC „Wizards“ įsteigtas prizas – G. Arenas marškinėliai. Antri liko Long Island (NY) „Plūgas“, trečiąją vietą užėmė LR ambasados Washington, DC kolektyvas. Dar dviem (po vieną „A“ ir „B“ lygio) turnyre dalyvavusiems krepšininkams atiteko „Fair Play“ (garbingo žaidimo) prizai – A. Karnišovo ir D. Songailos pasirašyti marškinėliai.

Po varžybų Latvių Namuose vykusioje vakaronėje dalyvių ir žiūrovų laukė Baltimore lietuvių šeiminių pagaminta vakarienė ir „Svyturio“

Pertraukėlės metu reikia pasitarti.

Romualdo Petkevičiaus nuotr.

renkasi į Washington, DC žaisti krepšinio ir varžytis dėl Lietuvos ambasados

lietuvių komanda iš Jungtinės Karalystės 'Lithuanian's BC', – sakė Lietuvos diplomatų vadovas JAV.

Vakaro metu koncertavo duetas „Kolorado vabalai“, kurį sudaro Romualdas Zableckas (Colorado Romas) ir Narimantas Gruzdis (Naras). Atlikėjai dainavo savos kūrybos dainas ir žinomus kitų autorių kūrinius. Koncerto pabaigoje kartu su muzikantais visa salė chorą užtraukė neoficialiu Lietuvos krepšinio himnu tapusią M. Mikutavičiaus dainą „Trys milijonai“.

Turnyro organizatoriai dėkingi prizus įsteigusiems A. Sabonio Žalgirio krepšinio centrui, JAV nacionalinėje krepšinio lygoje (NBA) rungtyniaujančiai Washington, DC „Wizards“ ekipai, krepšininkams: Dariui Songailai, Artūriui Karnišovui, Sauliui Štombergui, Šiaurės Amerikos Lietuvių fizinio auklėjimo ir sporto sąjungai (ŠALFASS), savaitraščiams „Amerikos lietuvis“ ir „Vakarai“. Taurę nugalėtojams ir medalius turnyro prizininkams pagamino Lietuvos krepšinio federacija. Turnyrui gražų informacinį bukletą padarė spaustuvė „B&B Duplicators Inc.“. Tad iki kitų metų susitikimo krepšinio aikštelėje Washington, DC!

Rungtynių akimirka.

Eugenijos Misevičienės nuotr.

Pennsylvania, New Jersey, New York ir Connecticut valstijų bei mūsų šalį JAV atstovaujančių diplomatų komanda „Ambasada“. Gražuolė, specialiai šioms varžyboms Lietuvos krepšinio federacijos pagamintą taurę daugelio nuostabai iškovojo turtinomis futbolo tradicijomis garsėjančioje šalyje gyvenantys lietuviai, atstovavę Londono „Lithuanian's BC“ sporto klubą, baigiamosiose rungtynėse po atkaklios kovos 41-36 įveikę New York „Lietuvių atletų klubo“ (LAK) penketuką. Pagal turnyro taisykles varžybos truko du kėlinius po 15 minučių, stabdant laiką tik paskutiniąją pirmojo ir dvi paskutines antrojo kėlinių minutes. Prieš pat baigiamąją dvikovą žiūrovus nudžiugino organizatorių išradimo dėka amerikiečių mokyklos salėje nuskambėjusi „Tautinė giesmė“ – Lietuvos valstybinis himnas. Naudingiausiu 6-ojo LR ambasados turnyro žaidėju pripažintas Anglijos lietuvis, „Lithuanian's BC“ puolėjas Egidijus Jenulevičius, kuriam po varžybų Latvių Namuose, Rockville, MD vykusių iškilnių metu įteiktas specialus prizas – krepšinio kamuolys su S. Štombergo parašu. Trečiąją vietą „A“ turnyre iškovojo Orlando (Florida) „AJS“ lietuvių, rezultatu 35:33 įveikusį Connecticut „Ažuolus“.

alus. Susirinkusius pasveikino LR ambasadorius Audrius Brūzga: „Jau šėštąjį pavasarį Amerikos lietuvių

dos JAV taurės. Džiaugiamės, kad šiemet rungtynės tapo 'transatlantinės' – sėkmingai jose sudalyvavo ir

Tarp žiūrovų ir LR ambasadorius JAV ir Meksikai Audrius Brūzga su žmona.

Romualdo Petkevičiaus nuotr.

Lietuvių kariai Irake.

Alfa.lt

Dėl misijos Irake – aukščiausių pareigūnų nesutarimai

Vilnius, gegužės 1 d. (Alfa.lt) – „Lietuvos kariai daugiau nebevyks į Iraką“, – taip tvirtina krašto apsaugos ministras Juozas Olekas. „Sprendimas priimtas, ir kitas kovinis būrys į Iraką vyks“, – teigia Prezidentūros ir Užsienio reikalų ministerijos atstovai.

Seimo Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto (NSGK) nariai tapo šių trijų įstaigų atstovų nesutarimų liudininkais. NSGK siūlo nesutarimą dėl naujo kovinio būrio siuntimo į minėtą Artimųjų Rytų valstybę spręsti Valstybės gynybos taryboje.

Kad reikia pratęsti Lietuvos karių misiją Irake, pasisako prezidentas Valdas Adamkus, kuris yra ir vyriausiasis kariuomenės vadas, ir užsienio reikalų ministras Petras Vaitiekūnas. Tuo metu krašto apsaugos ministras Juozas Olekas kategoriškai su tuo nesutinka. Anksčiau jis ne kartą yra minėjęs, kad šiuo metu Irake tarnaujantis būrys LITCON-10 bus paskutinis mūsų kovinis būrys šioje valstybėje.

„Tęsime savo tarptautines misijas, palikdami Irake karininkus štabuose ir mokymo centruose, ir stengiamės sustiprinti savo dalyvavimą Afganistane. Dalyvaujame Kosove ir

kitose smulkesnėse operacijose, taip pat turime būti pasirengę ginti tėvynę, todėl privalome vertinti visas mūsų galimybes ir bendrus poreikius“, – aiškino J. Olekas.

Būtent jo parašo reikia, kad naujas būrys keliautų į Iraką. Jis teigė savo sprendimo nekeisiant, nebent tai padaryti jį įpareigojusių kokių nors įstaigų sprendimai.

Užsienio reikalų ministerijos sekretorius Ž. Pavilionis sakė, kad Lietuva turi atsižvelgti ir į savo partnerių prašymus. Kaip žinoma, krašto apsaugos ministras yra gavęs JAV gynybos sekretoriaus Robert Gates ir koalicijos pajėgų vado David Petraeus laiškus su prašymu pagal galimybes pratęsti misiją Irake.

Gegužės viduryje iš Irako grįžta būrys LITCON-10. Pastaruoju metu lietuviai Irake tarnauja kartu su amerikiečiais JAV pėstininkų divizijos atsakomybės zonoje Al Kuto rajone, į pietryčius nuo Bagdado. Ar tai bus paskutinis kovinis lietuvių būrys, atlikęs misiją Irake, kol kas neaišku. Iš viso misijoje Irake dalyvauja 26 valstybės. Lietuva prie jos prisidėjo 2003 metais.

Pagerbti „Metų autoriai“

Vilnius, gegužės 1 d. (Bernardinai.lt) – Lietuvos autorių teisių gynimo asociacijos agentūra (LATGA-A) išdalino „Metų autoriaus 07“ apdovanojimus populiariausiems kompozitoriams, dramaturgams bei kitiems menininkams. Apdovanojimai tradiciškai įteikiami Pasaulinės intelektinės nuosavybės dienos proga.

Lietuvos autorių teisių gynimo asociacijos agentūroje buvo apdovanoti „Metų autoriaus 07“ laureatai septyniose kategorijose. Jų sukurti kūriniai praėjusiais metais dažniausiai skambėjo eteryje, buvo matomi teatre, parodų salėse, spaudos leidiniuose ar skaitomi bibliotekose. Diplomai taip pat įteikti ir nominantams.

Populiariausio kompozitoriaus ir populiariosios muzikos autoriaus kategorijose LATGA-A Aukso žvaigždės buvo įteiktos kompozitoriui Algirdui Martinaičiui ir Stanislavui Stavičkui.

Nominantų diplomai įteikti ir šiems 2007 m. populiarių kūrinių autoriams – kompozitoriams: Kristinai Vasiliauskaitei ir Vytautui Miškiniiui bei populiariosios muzikos kūrėjams Raigardui Tautkui ir Andriui Mamontovui.

Populiariosios muzikos dainų tekstų autoriaus kategorijoje dvejus pastaruosius metus karaliavusių dai-

nų tekstų kūrėją kaunietę Nejolę Laukavičienę 2007 m. nurungė Raimondas Jankauskas.

„Metų autoriaus 07“ laureatu Literatūros teatrui metų autoriaus kategorijoje tapo dramaturgė Daiva Čepauskaitė. Prieš metus šį vardą buvo pelnęs Marius Ivaškevičius. O dar 2 kūrėjai iš 2007 m. populiariausiųjų trejeto – Nijolė Indriūnaitė ir Aidas Giniotis – taip pat apdovanoti diplomais.

Jau kelintus metus iš eilės Populiariausiu muzikos teatrui autoriumi tampa kompozitorius Faustas Latėnas. Spektakliai, kuriems muziką kuria F. Latėnas, pastaraisiais metais dažniausiai rodomi teatrų scenoje. LATGA-A Aukso žvaigždė šiam kūrėjui jau buvo įteikta tris kartus, tad šiemet F. Latėnas apdovanotas tikpažymėjimu, liudijančiu dar vieną laimėjimą.

„Metų autoriaus 07“ laureatu Populiariausio vizualinio meno autoriaus kategorijoje pripažintas dailininkas ir fotomenininkas Algis Griškevičius.

Populiariausios knygos autoriaus kategorijoje LATGA-A Aukso žvaigždė atiteko rašytojai Elenai De Strozzi. Nominantės diplomai šiemet įteiktas Alytuje gyvenančiai rašytojai Irenai Buivydaitei-Kupčinskienei.

Lietuva remia Turkijos narystę Europos Sąjungoje

Vilnius, gegužės 1 d. (Balsas.lt) – Premjeras Gediminas Kirkilas, kalbėdamas Stambule vykstančiame XI Eurazijos ekonomikos forume, pakartojo, kad Lietuva remia Turkijos narystės Europos Sąjungoje siekį.

Pažymėjęs, kad apklausų duomenimis, 68 proc. lietuvių remia tolesnę ES plėtrą, G. Kirkilas sakė, kad Lietuva sveikina Turkijos pertvarkų pažangą ir orientavimąsi į europines vertybes.

„Lietuva pasisako už europietišką Turkiją Europos Sąjungoje. Turime laikytis įsipareigojimų, kuriuos davėme ES narystės siekiančioms šalims. Mes nepritariame dirbtinių Europos sienų nustatymui ir sveikiname Turkijos pažangą įgyvendinant politines ir ekonomines pertvarkas“, – kalbėjo premjeras, pridūręs, kad

norint visiškai pasiruošti narystei ES, reikalingos ilgalaikės pastangos.

„Tikime, kad Turkija toliau žengs pertvarkų keliu, ypač pagrindinių žmogaus teisių, lyčių lygybės, spaudos ir religijos laisvės, teismų pertvarkos ir kitose srityse“, – pabrėžė G. Kirkilas.

2006 metų rudenį Turkija tapo kandidatė ir yra derybų dėl narystės proceso dalyvė. Tačiau Vakarų Europos valstybės yra išsakyusios požiūrį, kad derybos nebūtinai turi baigtis Turkijos įsiliejimu į ES.

G. Kirkilas tvirtino, kad Turkija galėtų panaikinti Lietuvos piliečiams taikomą vizų režimą. Ankaroje vykusiame susitikime su Turkijos premjeru Tayyip Erdogan G. Kirkilas sakė, kad tam yra visos politinės ir ekonominės prielaidos.

Vilniaus centre netrukus švies Lietuvos himnas

Paminklo Vincui Kudirkai maketas.

DELFI nuotr.

Vilnius, gegužės 1 d. (Delfi.lt) – Vilniaus centre, aikštėje priešais Vyriausybės rūmus, netrukus turėtų išsilyti paminklas Lietuvos himnui ir jo autoriui Vincui Kudirkai. Aikštėje jau stovi pirmoji paminklo dalis – pamatas ir varpinė, kuri bus apšviesta lazeriais. Antrąją dalį – bronzinę giesmės autoriaus skulptūrą – tikimasi pastatyti rudenį.

„Skulptorius Arūnas Sakalauskas labai kankinasi su ta skulptūra, nes labai daug garbių specialistų jam patarinėja: tai koja ne taip stovi, tai žvilgsnis ne tas. Mums smagu klausytis, kaip profesoriai ginčijasi, bet skulptoriui reikia palinkėti sveikatos“, – sakė Labdaros ir paramos fondo V. Kudirkos vardui įamžinti direktorius Stasys Tamošaitis.

Jo teigimu, V. Kudirkos skulptūra geriausiai atveju turėtų būti baigta rugsėjo mėnesį. Tuomet ir numatoma oficialus paminklo atidengimas.

Tačiau visus šiuolaikinius technologinius paminklo sprendimus vilniečiams ir miesto svečiams žadama parodyti jau po ilgojo savaitgalio: sumontuotas lazeris apšvies ant stiklo išraižytą Lietuvos himną – turėtų susidaryti išpūdis, kad raidės kabo ore. Nuo paminklo kaskada turėtų bėgti vanduo.

Statyti paminklą V. Kudirkai Vilniuje pasiūlė 2000 m. specialiai tam susibūręs labdaros ir paramos fondas.

Prie skulptūros darbuojasi du menininkai – klaipėdietis skulptorius A. Sakalauskas ir architektas Ričardas Krištapavičius.

Skulptūra kainuos apie 3,5 mln. litų. 1,5 mln. litų jau yra skyrusi Vyriausybė, 1 mln. litų – sostinės savivaldybė. Pinigus labdaros fondai aukojo ir pavieniai asmenys, įvairios organizacijos. Vyriausybė yra žadėjusi skirti dar vieną milijoną litų.

www.draugas.org

Pasaulio naujienos

(Remiantis AFP, Reuters, AP, Interfax, ITAR-TASS, BNS žinių agentūrų pranešimais)

Į Gruzijos ir Abchazijos konflikto zoną vyksta Rusijos taikdariai

Rusijos taikdariai tikrina automobilius Gruzijos ir Abchazijos konflikto zonoje.

Reuters nuotr.

Maskva/Tbilisis, gegužės 1 d. („Interfax“–BNS) – Į NVS kolektyvinių pajėgų taikai palaikyti operacijos rajoną Gruzijos ir Abchazijos konflikto zonoje vyksta papildomi Rusijos ginkluotųjų pajėgų taikos palaikymo būriai, pranešė Rusijos gynybos ministerijos Informacijos ir viešųjų ryšių valdyba.

Remiantis pranešimu, kurį gavo „Interfax“, papildomi taikdarių padaliniai „baigiami išdėstyti Abchazijos Kvartčelio rajone“. Rusijos taikdariai Gruzijos ir Abchazijos konflikto zonoje skaičius, nusiuntus ten papildomas pajėgas, nebus didesnis už tarptautiniais susitarimais nustatytas normas, pranešė Rusijos gynybos ministerija.

Pasak šios žinybos, Rusijos taikdariai Gruzijos ir Abchazijos konflikto zonoje „įrengia karių išdėstymo ir ginklų laikymo vietas, technikos stovėjimo aikštes, maitinimo blokus“.

Tuo tarpu Gruzijos URM išplatintame pareiškime sakoma, kad papildomo karių skaičiaus įvedimas į Gruzijos ir Abchazijos konflikto zoną prieštarauja NVS priimtiems sprendimams ir tarptautinės teisės normoms. „Gruzija ne kartą nurodė, kad Rusijos taikos palaikymo būriai yra

pagrindinis neramumų veiksnys konflikto zonoje. Karinių pajėgų didinimas Abchazijoje yra pavojinga provokacija Gruzijai, tai didina konflikto didinimo riziką ir kelia rimtą grėsmę tarptautinei taikai ir saugumui“, – pažymima dokumente.

Jame pabrėžiama, kad Kolektyvinių taikos palaikymo pajėgų statusą ir jų įgaliojimus reguliuoja 1994 metų rugpjūčio 22 dienos NVS valstybių vadovų tarybos sprendimas, pagal kurį taikdarių išdėstymo planas turi būti suderintas su konflikto šalimis, remiantis 1994 metų Maskvos susitarimu nutraukti ugnį ir atskirti pajėgas.

„Papildomų Rusijos ginkluotųjų pajėgų įvedimas, prisidengiant taikos palaikymo kontingento mandatu be atitinkamo leidimo, bus vertinamas kaip pasikėsinimas į Gruzijos teritorijos vientisumą ir suverenitetą, taip pat kaip kišimasis į jos vidaus reikalus“, – pabrėžė Tbilisis.

„Gruzija ragina Rusiją susilaikyti nuo tokių veiksmų, priešingu atveju šis žingsnis bus vertinamas kaip agresijos aktas ir pamatinių tarptautinės teisės principų pažeidimas“, – pabrėžiama pareiškime.

Izraelis mini Holokausto atminimo dieną

Jeruzalė, gegužės 1 d. (AFP – BNS) – Izraelis trečiadienį pradėjo minėti Holokausto atminimo dieną, ir prezidentas Shimon Peres pažadėjo, kad žydų valstybė niekada neleis pakartoti žydų genocido.

„Mes niekada nepamiršime, niekada nesislėpsime ir niekada nesiliausime kiekvieną rytą klausę savęs, ką turime padaryti, kad užkirstume kelią, kas įvyko, pasikartojimui“, – sakė Sh. Peres per pagrindinę ceremoniją prie Holokausto paminklo „Yad Vashem“.

Per ceremoniją 6 mln. žydų, kuriuos naciai nužudė per Antrąjį pasaulinį karą, atminti buvo uždegti 6 deglai. Premjeras Ehud Olmert perspėjo, kad antisemitizmas ir Holokausto neigimas kyla visame pasaulyje, daugiausia kalbėdamas apie Iraną.

„Ir po 63 metų, – kas galėtų patikėti – bjaurus žydų ir izraeliečių ne-

kentimo veidas matomas įvairiose scenose visoje planetoje“, – per ceremoniją sakė premjeras.

„Jūs norite neigti žydų valstybės egzistavimo teisę ir klystate manydami, kad žydų valstybė buvo įkurta tik dėl Holokausto. Holokaustas tik pabrėžė jos sukūrimo būtinybę ir tą baisią kainą, kurią žydai turėjo sumokėti už valstybės, galinčios juos priglauti, nebuvimą“, – sakė E. Olmert.

Irano prezidentas Mahmoud Ahmadinejad Holokaustą yra pavadinęs mitu, o 2006 metais Teheranas surengė prieštarinčią vertinamą konferenciją dėl Holokausto, kuri papiktino tarptautinę bendruomenę.

Paskelbtoje Tel Avivo universiteto studijoje sakoma, kad 2007 metais antisemitinių nesutarimų skaičius visame pasaulyje padidėjo beveik 7 proc., palyginti su ankstesniais metais.

EUROPA

MINSKAS

Baltarusija trečiadienį išsiuntė iš šalies 10 JAV diplomatų – taip didinami diplomatiniai nesutarimai dėl Minskui reiškiamų kaltinimų žmogaus teisių pažeidimais, pranešė JAV diplomatinės misijos Minske vadovas. „Užsienio reikalų ministerija įteikė mums 10 diplomatų, kurie skelbiami 'persona non grata' ir kurie turi palikti šalį per 72 valandas, sąrašą“, – sakė JAV reikalų Baltarusijoje laikinasis patikėtinis Jonathan Moore. „Pagal Vienos diplomatinės ryšių konvenciją mes padarysime viską, kad JAV diplomatai išvyktų iš šalies minėtu laikotarpiu“, – sakė jis.

LONDONAS

Anglijos ir Velso rinkėjai balsuoja vietos rinkimuose, kurie laikomi svarbiu išbandymu problemų persekiojamam ministrui pirmininkui Gordon Brown. Per šiuos rinkimus renkamas ir Londono meras. Dabartiniam sostinės vadovui Ken Livingstone iš valdančiosios Leiboristų partijos rimtą iššūkį metė konservatorius, buvęs žurnalistas Boris Johnson. Pernai birželį atsistatydinus Tony Blair, parama leiboristams dabar yra mažiausia nuo 9-ojo dešimtmečio pabaigos, kai viršūnėje buvo Margaret Thatcher, ir šie vietos rinkimai laikomi po 2 metų įvyksiančių visuotinių rinkimų pranašu. Sostinė yra labai svarbus politinis prizas: jos meras kontroliuoja daugiau kaip 11 mlrd. svarų metinį biudžetą, o politiniai jo sprendimai veikia 7,5 mln. londoniečių ir milijonus sostinės svečių.

MASKVA

Per prasidedančias Gegužės 1-ošios šventes Rusijos milicijai paskelbtas sustiprintas tarnybos režimas, o vadovybė budi visą parą, pranešė Rusijos VRM. Iš viso šalyje viešąją tvarką ir saugumą užtikrins daugiau kaip 300 tūkst. vidaus reikalų įstaigų darbuotojų ir apie 2 tūkst. VRM vidaus kariuomenės karių. VRM sudarė operatyvinį štabą teisėtvarškai per gegužės šventes užtikrinti. Taip pat imta

si saugumo priemonių, kad būtų užkirstas kelias galimiems teroro aktams masinių renginių vietose.

AZIJA

BEIJING

Alpinistai, nešantys į Everesto viršūnę specialų olimpinį deglą, turėjo likti stovykloje 6,5 tūkst. m aukštyje ir laukti geresnio oro kopimui į aukščiausią pasaulio viršūnę. Po protestų dėl Kinijos veiksmų Tibeto atžvilgiu, kurie persekiojo aplink pasaulį nešamą olimpinį deglą, organizatoriai šio didelį susidomėjimą keliančio deglo nešimo Himalajuose metu nerizikuoja ir neskelbia nei vietos, nei laiko. Tačiau Bejing olimpiados organizacinio komiteto Everesto projekto vadovas Sun Bin patvirtino, kad alpinistai pasiekė stovyklą maždaug 6,5 tūkst. m aukštyje ir laukia, kol nūnims vėjas. Tik tada bus galima kopti likusius 2,348 metrus.

ARTIMIEJI RYTAI

NEDŽEFAS

Penki Irako parlamentarai šiitai yra Irane, kur jie tariasi su radikaliu dvasininku Moqtada al-Sadr, kaip užbaigti karą tarp jam ištikimų kovotojų ir saugumo pajėgų, pranešė M. al-Sadr padėjėjas šeichas Salah al-Obeidi. Pasak jo, parlamento vicepirmininko šeicho Khalido al-Attiya vadovaujami parlamentarai į Iraną atvyko trečiadienį susitikti su M. al-Sadr ir kitais Sadro judėjimo vadovais, esančiais Irane, aptarti išeities iš krizės būdus. Pirmą kartą iš M. al-Sadr aplinkos gautas patvirtinimas, jog radikalusis dvasininkas yra Irane.

AFRIKA

MOGADIŠAS

Jungtinių Valstijų aviacija per antskrydį Somalyje sunaikino šios šalies „al Qaeda“ padalinio pastatą, kuriame žuvo mažiausiai 10 žmonių, tarp kurių buvo ir jų vadovas. JAV teroristų sąraše įrašytas kovotojų vadas Moalim Aden Hashi Ayro, apmokytas „al Qaeda“ stovyklose Afganistane, siejamas su užsieniečių pagalbos darbuotojų žudynėmis Somalyje. Jį dar 2007 m. taikėsi sunaikinti JAV karo aviacija.

ATLANTIC
Express Corp. **1-800-775-SEND**
www.atlanticexpresscorp.com

<p>Ocean Freight</p>	<p>Krovinių gabenimas laivu visos pasaulio šalys.</p>
<p>Auto Export</p>	<p>Krovinių gabenimas lėktuvu visos pasaulio šalys.</p>
<p>Small Packages</p>	<p>Smulkių siuntinių siuntimas bei pristatymas į namus Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje, Baltarusijoje bei Ukrainoje.</p>

Air Freight

Trucking

8801 78th Ave Bridgeview, IL 60455 Tel. 1 708-599-9680
Fax. 1 708-599-9682 Tel. 1 800-775-7363

Pirmoji šių metų „Olimpinė panorama“

EDVARDAS ŠULAITIS

Neseniai Čikagą pasiekė pirmasis 2008 metų „Olimpinės panoramos“ numeris. Tai Lietuvos tautinio olimpinio komiteto gražiai leidžiamas žurnalas, kuris ir savo turiniu gerokai pralenkia daugumą Lietuvoje leidžiamų leidinių sporto temomis.

Naujo „Olimpinės panoramos“ numerio viršelis. Jame – Lietuvos prez. Valdas Adamkus Komandoro kryžiumi apdovanoja žymų pasaulio sporto veikėją Mario Vasquez Rana.

2008 m. pirmasis „Olimpinės panoramos“ numeris yra didelis – 64 puslapių, gausiai iliustruotas spalvotomis nuotraukomis. Jo pradžioje, kaip paprastai, savo mintis pateikia Lietuvos tautinio olimpinio komiteto prezidentas Artūras Poviliūnas ir žurnalo vyr. redaktorius Bronius Čekanauskas.

Prezidentas savo mintis baigia šiais žodžiais:

„Artimiausias ir svarbiausias Lietuvos sporto kokybės patikrinimas – Bejing olimpinės žaidynės. Nežinia, kaip seksis Kinijoje, bet jau šiandien galime pasidžiaugti, kad pagal iškovotų kelialapių skaičių stipriai lenkiame savo kaimynus latvius, estus, taip pat Izraelį, kuriame neseniai teko lankytis. Mes lenkiame daug šalių, kuriose sporto finansavimas yra tris ir daugiau kartų didesnis nei Lietuvoje.“

Tai iš tiesų širdį glostantis fak-

tas, nors, aišku, ne dalyvių skaičius, bet olimpinės žaidynės iškovoti medaliai yra svarbiausia. O tų medalių, manome, turėtų būti ir ne vienas ar du.

Redaktorius B. Čekanauskas įdomiai aptaria faktą apie alaus reklamos uždraudimą per televiziją transliuojamų krepšinio rungtynių metu. Jis teigia: „Ko gero, net per Eurolygos rungtynes už alaus pavadinimą, išstatuotą ant rankos, budrus dorovės saugotojai nenubaustų.“

Žurnale išspausdintas Artūro Poviliūno pranešimas „Turime žinoti kiekvieną olimpiečių žingsnį“, perskaitytas per LTOK generalinės asamblėjos sesiją. Šioje sutrumpintoje pranešimo versijoje randame daug informacijos apie pasirengimą Bejing žaidynėms.

Ilgą straipsniu pristatoma netikėtai prieš 20 metų Kalgario (Kanadoje) žiemos olimpiadoje aukso medalį laimėjusi lietuvaitė Vida Vencienė. Žurnale pagerbiamas LTOK viceprezidentas, ilgametis „Žalgirio“ sporto draugijos prezidentas, buvęs Sporto departamento gen. direktorius Vytautas Nėnius, kuris neseniai atšventė savo 60-ąjį jubiliejų. Ši vyra ne taip seniai buvome sutikę Čikagoje, kuomet čia vyko Pasaulio bokso pirmenybės ir jose dalyvavo būrys lietuvių boksininkų, iš kurių vienas – Daugirdas Šemiotas – laimėjo kelialapį į Kiniją.

Žurnale yra ir daugiau įdomių straipsnių. Bet galbūt įdomiausia yra LTOK kronika, kur trumpai, bet drūtai papasakojama apie šio komiteto veiklą, supažindinama su jo planais, jubiliejais, svečiais ir kt. Tai pailiustruojama ir atitinkamomis nuotraukomis.

Šio numerio viršelyje matome Lietuvos prezidentą Valdą Adamkų, kuris už nuopelnus Lietuvai apdovanoja Lietuvoje viešėjusį aukštą sporto pareigūną M. V. Rana Komandoro kryžiumi. Beje, šis vyras yra Pasaulio nacionalinių olimpinių komitetų asociacijos (ANOC) prezidentas, TOK valdybos narys, net 27 metus buvęs Meksikos olimpinio komiteto prezidentu.

„Olimpinės panoramos“ žurnalas pasirodo 4 kartus per metus. Jo tiražas 2,500 egzempliorių. Adresas: Olimpiečių g. 15, Vilnius 09200. Lietuva.

MAŽOJI LIETUVA

Raginės antros vid. m-los VIII olimpiados dalyviai Įsručio pedagoginėje kolegijoje.

Ragainiškiei lietuvių kalbos olimpiadoje

JONAS GLINSKIS

Karaliaučiaus krašto

Raginės 2-os vid. m-los

lietuvių kalbos ir etnokultūros mokytojas

Ankstyvą balandžio 26 d. rytmetį šventiškai pasipuošę ir puikiai nusiteikę Karaliaučiaus krašto Raginės antros vidurinės mokyklos net penki mokiniai: Rasa Grikšaitė, Robertas Gečas, Rimantas Danaitis, Kristina Simonavičiūtė, Kristina Grikšaitė, juos ruošę lietuvių kalbos ir etnokultūros mokytojai Liucija Glinskienė, Loreta Chasijeva, Vida Martišauskienė ir šių eilučių autorius vyko į Ištutin dalyvauti aštuntojoje lietuvių kalbos olimpiadoje.

Mus svetingai pasitiko pedagoginės kolegijos studentai, dėstytojai. Pirmiausia bandėme jėgas meninio skaitymo konkurse. Plojome saviems ir kolegų paruoštiems skaitovams.

Vėliau mokiniai buvo suskirstyti į dvi grupes: I-V bei VI-XI klasių mokinių. Grupėse teko atlikti ne vieną praktinę užduotį: skaityti nežinomą tekstą, atsakyti į pateiktus klausimus, atlikti gramatines užduotis, papasakoti pasirinkta tema.

Kiekvienoje grupėje mokiniai varžėsi dėl prizinių vietų. Mažųjų grupėje pirmąją vietą pelnė Raginės antros vidurinės mokyklos III klasės mokinė Rasa Grikšaitė (mokytoja Liucija Glinskienė). Rasa raiškiai padėkavo E. Mieželaičio eilėraščių „Zuikis puikis“ įdomiai papasakojo savo vardo istoriją.

„Savo gimtadienį švenčiu liepos 29 dieną. Gimiau anksty ryte. Rasa – tai mažas ankstyvo ryto lašas. Sakoma, rasa, kaip aušrinės paberti karoliai ir perlai. Todėl mamai atrodo daugiau panaši į tylų, skaidrų, mažą rasos lašelį ir mama pažvelgus į mane pasakė – ‘Rasėlė’. Man labai patinka šis vardas, nes jį man išrinko mylimiausi pasaulyje žmonės: mama ir tėtis.“

Rasą Grikšaitę apdovanoja Karaliaučiaus krašto lietuvių kalbos mokytojų asociacijos pirmininkas A. Bartnikas.

Mano vardas lietuviškas, trumpas. Visi jį puikiai ištaria. Be to mane vadina įvairiai: mama – „Rasėlė“, kai nepaklausau „Rasa“. Tėvelis – „Rasyte“, broliukas – „Rasule“, močiutė – „Rasiuke“. Stengiuosi neapvilti Rasos vardo, garbingai jį nešioju. Man patinka būti gaviu rasos lašeliu.

Birželio 24 dieną Lietuvoje švenčiama Rasos šventė. Tai ilgiausios dienos ir trumpiausios nakties metas. Senovėje tokiu laiku prasidėdavo šienapjūtė ir dainose skambėjo žodžiai: ‘Rasos šventė kai atėjo, šieną pjauti jau reikėjo.’”

Rasa Grikšaitė buvo apdovanojama padėkos raštu, medaliu ir asmeninėmis dovanėlėmis. Neliko be padėkos raštų ir dovanų ir kiti olimpiados dalyviai, gerai atlikę užduotis.

Olimpiados metu ne tik pasitikrinome mokinių žinias, palyginome jas su kitų mokyklų mokinių gebėjimais, bet ir pasidalinome darbo patirtimi.

SIŪLO DARBĄ

Experienced Male & Female Live-in CNA or Home Health Aide needed.

Must have valid proof to work in the United States.

Must speak English & Drive.
312-648-1565

REMIKITE DRAUGO FONDA - RŪPINKITĖS DRAUGUI!

Mano laikraštis
Kasdieninis
Nuolatinis
DRAUGAS

Tel: 773-585-9500 • www.draugas.org

Namams Paskolos, Apdraudos Sąskaitos

**MUTUAL FEDERAL SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO**

2212 West Cermak Road, Chicago, IL 60608
(773) 847-7747

Stephen M. Oksas, President

Patarnaujam Čikagos ir Apylinkių Lietuviams Daugiau Kaip 100 Metų.

Skelbimų skyrius tel. 773-585-9500

JUOZAPĖLIS

Dokumentinė apysaka – apie meilę, kovą ir žūtį
bunkerių tamsoje

EUGENIJUS IGNATAVIČIUS

Nr. 19

„1949 m. vasarą LLKS tarybos prezidiumo pirmininkas J. Žemaitis, norėdamas sustiprinti Gynybos pajėgų (GP) štabą (GP vadu buvo paskirtas A. Ramanauskas), P. Bartkų paskyrė GP štabo Organizacinio skyriaus viršininku. Iki žiemos jis turėjo nukeliauti į Pietų Lietuvą, todėl rugpjūčio mėn., pasiėmęs reikiamus dokumentus, per Maironio rinktinę iškelio į naują paskyrimo vietą. Po dienos šiuo maršrutu patraukė ir Prisikėlimo apygardos štabo pareigūnai: štabo viršininkas Vytautas Šniuolis, jo brolis apsaugos dalinio kovotojas Viktoras Šniuolis, apygardos vado adjutantas, „Prisikėlimo ugnies“ dalininkas L. Mingilas, vyriausiosios vadovybės narys B. Liesis. Jie žygiavo pas naujai paskirtą Prisikėlimo apygardos vadą P. Morkūną, gabenojamą rašomąją mašinėlę, štabo dokumentus. Rugpjūčio 13 d. Užpelkių miške jų laukė Maironio rinktinės kovotojai ir čia atvykęs P. Bartkus. Deja, agentui Zelionui nurodžius, partizanus apsupo MVD kareiviai. Užvirė kautynės, per kurias žuvo penki partizanai, tarp jų – pirmieji Prisikėlimo apygardos kūrėjai P. Bartkus, B. Liesis, Vyt. Šniuolis. Sunkiai sužeistas L. Mingilą iš kautynių lauko išnešė V. Šniuolis (už šį pasiaukojimą buvo apdovantavęs Laisvės Kovos Kryžiumi 1-os rūšies 2-ojo laipsnio) (N.Gaškaitė „Prisikėlimo apygarda“ p. 66)

Apie šią juodos lemties dieną, VYTENIO ir kitus kovos brolius ištikusią žūtį, vaizdžiai pasakoja tragedija pasibaigusio žygio dalyvis Viktoras Šniuolis: „1949 m. rugpjūčio 10 d. iš Kęstučio apygardos atžygiavo Žadgaila. (P. Bartkus). Po poros dienų susirinkę reikiamą dokumentaciją, pasiėmę rašomąją mašinėlę, rotatorių, partizanai Svajūnas, Žadgaila (jis iškelio diena anksčiau – E. I.), Naktis, Džiugas ir aš, Vytvytis, rugpjūčio 12 d. vakare išžygiavome į Užpelkių mišką, kur mus turėjo pasitikti Prisikėlimo apygardos partizanai. Būstinėje paliko Merainis, partizanė Stirna ir Ragas. Nužygiavę apie 20 kilometrų, paryčiais pasiekėme Užpelkių mišką. Ten, dieną anksčiau atėję, jau laukė keturi prisikėlimiečiai. Nors naktis buvo graži, stovykloje ruseno mažas lauželis. Visi po žygio sukrito pailsėti. Išaušo gražus rugpjūčio 13-osios rytas. Budėjau stovykloje, o vienas prisikėlimietis atokiau nuo stovyklos stovėjo sargyboje. Atėjo ryšininkas Dangus ir pasakė, kad apylinkėje ramu, mama ruošia pusryčius, kuriuos netrukus atneš. Kalbėdamas su ryšininku pastebėjau, kad stovyklą supa čekistai, ir sušukau: „Vyr! Pavojus!“ Tariamasis ryšininkas Dangus nubėgo į tą pusę, kur pastebėjau mus supančius čekistus. Kovos draugai, pašokę iš miego, griebėsi ginklų. Prasidėjo pragariska ugnis. Čekistai mus norėjo išstumti į lauką, bet Svajūnas davė komandą pralaužti apsupimo žiedą ir veržtis į miško gilumą. Veržėmės planingai, su perbėgomis, vieni kitus dengdami ugnimi. Baigiant išsiveržti

iš apsupimo žiedo, padariau perbėgimą ir, išvirtinęs už storo medžio kamieno, atidengiau ugnį. Tuo metu poziciją keitė Žadgaila. Susilyginęs su manimi, staiga sudejavo, griebėsi už krūtinės ir sukniubo. Dar kartą pakėičiau poziciją ir kitoje mano pusėje sukniubo NAKTIS. Pajutome, kad apsupimo žiedas jau pralaužtas, nes priešas mus spaudė tik iš vienos pusės, todėl atsišaudydami traukėmės į miško gilumą. Bet visą laiką mus persekiojo labai smarki priešų ugnis. Kai dar kartą pakilau trauktis, visai netoli manęs stovėjo visas kruvinas Džiugas. Pamatęs mane, ėmė šaukti:

– Nušauk mane! Nepalik manęs gyvo!

Ir sukniubo ant žemės. Mes buvome vienas kitam prisiekę, tokiu atveju nepalikti priešui gyvo kovos draugo, kad iš jo nesityčiotų. Atėjo akimirka, kai reikėjo apsispręsti – vykdyti priesaiką ar... Tai buvo nepaprastai sunku, galvoti nebuvo laiko, nes viską lėmė sekundės. Vykdyti priesaikos kovos broliui, su kuriuo tiek metų kartu kovota, nepakilo ranka. Tuo metu, nesulaukęs mirties, ir manydamas, kad aš nubėgau, Džiugas pakėlė galvą (...) Ir tada aš, apsisprendęs sužeistąjį gelbėti, stvėriau nešti jį iš kautynių lauko. Už kokių dvidešimt metrų nuo mūsų, prie storo medžio kamieno, gulėjo Svajūnas. Jis turėjo keisti poziciją, bet pasukęs galvą pažiūrėjo į mus ir, nebekeitęs pozicijos, toliau dengė mus ugnimi (...) Taip, tai buvo paskutinis jo žvilgsnis (...) Mes pasitraukėme, o Jis pasiaukėjo, pasiliko ir žuvo...“

V. Šniuolis, kurį dengdamas pasiaukėjo brolis Vytautas, o partizaną L. Mingilą ilgai nešęs mišku, priėjo tankų eglėnėlių, ir ten, šiek tiek aptvarstęs gilią žaizdą ir parišęs numuštą skeveldrų ranką, paslėpė po šakomis ir laukė nakties. L. Mingilas ant popieriaus skiautelės užrašė: „Nepalik manęs gyvo!“ Dėl visa ko, jei priešui aptikus, prisiekitų bėgti, V. Šniuolis prie jo sveikosios rankos padėjo užtaisytą pistoletą. O sutemus, sunkiai sužeistąjį vėl tempė beveik šešis kilometrus į artimiausią slėptuvę – iki Minaičių kaimo, pas Miknius, į tą pačią sodybą, kurioje prieš pusmetį vyko partizanų vadų suvažiavimas ir buvo priimta deklaracija. „Mums abiem išseko jėgos. Tyliai, pirštų galiukais pasibeldžiau į lango stiklą ir susmukau. Šiek tiek atgavęs jėgas, dar tą pačią naktį turėjau pasiekti būstinę, iš kurios išėjome į žygį penkiese. Deja, grįžau vienas (...)“

Atvykęs į štabą, pranešė liūdniausią žinią Merainiui, partizanei Stirnai – jos sužadėtinio Vytenio jau nebėra, juodviejų puoselėtas svajones „sulaukti saulėtos laisvės“ apgaubė juodos nebūties sparnas.

Po pusmečio į slėptuvę apsilankiusi ryšininkė Jadvyga Brazauskaitė mokslo dienų draugės neatpažino.

Bus daugiau.

Dantų gydytojai

DR. JOVITA KERELIS DANTŲ GYDYTOJA

9525 S.79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C. DANTŲ GYDYTOJAS

Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą.
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
55 E. Washington, Suite 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260.

Vidaus ligos

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.

VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. Sts. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

Akių ligos

ARAS ŽLIOBA, M.D.

AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

Širdies ir kraujagyslių ligos

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.

KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

SKELBIMŲ SKYRIAUS

TEL. 773-585-9500

KAIP KALBAME IR RAŠOME

AURELIJA TAMOŠIŪNAITĖ
aurelijat@yahoo.com

Ar visada rašome kablelį prieš kad?

Kiekvienas nuo mokyklos suolo esame išmokeję, kad prieš jungtuką *kad* visada rašomas kablelis. Taip, kaip aš ką tik ir parašiau pirmame sakinyje. Tačiau ar visi žinome, kad ir ši taisyklė turi išimtį? Kai prieš *kad* (ir prieš kitus jungtukus, kurie jungia šalutinį sakinį su pagrindiniu) vartojami pabrėžiantieji ar aiškinamieji žodeliai, pvz., *ypač, nebent, juolab, juo labiau, tuo labiau, būtent, tai yra*, tada kablelis dedamas prieš visą jungtinį ir nededamas prieš *kad*, pvz.,

Remontas greitai atsipirks, juolab kad salę esame pasiruošę greitu metu išnuomoti.

Žiūrovai nenuobodžiavo, juo labiau kad rezultatas ne kartą buvo lygus.

Tai galima aiškinti įvairiai, ypač kad toliau pateikti faktai neatitinka tikrovės.

Manau, kad suspėsiu, tuo labiau kad turiu susitikti su kuo daugiau žmonių.

Ši taisyklė, kaip jau minėjau, galioja ir kitiems jungtukams (*kai, kur, kas*), pvz.,

Dažniausiai pasireiškia vadina- moji spalvinė klausia, tai yra kai žodžiai ir raidės susiejamos su konkrečiomis spalvomis.

Sveikata geras dalykas, ypač kai jos nėra.

Toks kalbėjimo būdas visiškai priimtinas, ypač kai pasisako brandžios kūrybinės asmenybės.

Dobilai neauga ir ten, kur šlapia, ypač kur ilgiau dirvoje laikosi vanduo.

Išėik, vis tiek kas tu būsi, ir pasirodyk.

Dažnai rašydami vartojame žodžių junginį *tai yra* arba tiesiog jo trumpinį *t. y.* prisiminkime, jog kablelis dedamas tik prieš jį:

Įrengti 402 butai, t. y. 42 proc. daugiau nei pernai.

Be Dievo žmogus negali pasiekti savo tikslo, t. y. amžinybės.

Patvirtinus naująsias skyrybos taisykles, kablelis jau paties rašančiojo pasirinkimu gali būti rašomas ir tokiuose junginiuose – toks kaip, tokie kaip:

Nuolatos pabrėžiamos tokios vertybės(,) kaip atsakomybė, darbus-tumas. Jis užaugo toks pat aukštas(,) kaip ir kiti broliai.

Medžius, tokius(,) kaip liepa, beržas, žmonės sodina ir dėl pavėsio, ir dėl grožio.

Parengta pagal www.vlkk.lt, pavyzdžiai iš *Dabartinės lietuvių kalbos tekstyno*.

MARGUTIS II LIETUVIŲ RADIJO LAIDOS

Per WCEV radijo stotį 1450 AM banga
kiekvieną vakarą nuo 8 val. v. iki 8:45 val. v.
klauskite seniausios Amerikoje lietuviškos
radijo laidos

Tel. 773-476-2242

AMERIKOS LIETUVIŲ RADIJO LAIDAS GALITE GIRDĖTI
INTERNETU www.wcev1450.com

JAV ambasadoriui J. A. Cloud buvo įteiktas LGAVO garbės nario pažymėjimas.

LGAVO nariai su JAV ambasadoriumi J. A. Cloud (viduryje).

Grižusių iš Amerikos susitikimas su JAV ambasadoriumi

ŽILVINAS BELIAUSKAS

2008 m. balandžio 29 d. Lietuvių grįžimo informacijos centre (LGITIC) įvyko Lietuvių gyvenusių Amerikoje visuomeninės organizacijos (LGAVO) atstovų susitikimas su JAV ambasadoriumi Lietuvoje John A. Cloud. Po LGITIC direktoriaus Žilvino Beliausko trumpo sveikinamojo žodžio ir įstaigos pristatymo prasidėjo šiltas ir neformalus susirinkusiųjų bendravimas, kuris užsitęsė beveik dvi valandas. Ambasadorius gyvai ir linksmai pašmaikštaudamas klausinėjo apie kiekvieno dalyvio amerikietiškoji gyvenimo tarpsnį: kiek laiko praleido, kur mokėsi ir ką nuveikė toje šalyje. Kalbėdamas apie šią orga-

nizaciją, jis išreiškė susižavėjimą ir pritarimą jos tikslams bei misijai. Ambasadoriaus manymu, tikrai verta pasimokyti ir pagyventi kitose šalyse. Tai naudinga ir šiais laikais daugeliu atvejų net būtina patirtis. Tačiau labai prasminga savo įgytas žinias ir įgūdžius parvežti į Lietuvą. Tai didina šalies perspektyvas, o patys sugrįžtantys įgyja dar didesnių savęs įgyvendinimo galimybių nei pasilikdami gyventi JAV. Ameriką tiksliausiai apibūdina verslumas (entrepreneurism), o Lietuvoje sąlygos verslo ir veržlumo ambicijoms net geresnės nei JAV, nes čia dar neužimta daugybė nišų. Taigi, amerikietiška dvasia kartais galima sėkmingiau plėsti ne Amerikoje, o tokioje daugeliu požiū-

rių nuostabioje šalyje kaip Lietuva. „Sugrąžinkite savo įgūdžius į Lietuvą“ – linkėjo John A. Cloud.

LGAVO prezidentas dr. Daurantas Matulis per ambasadorių, kaip JAV atstovą, padėkojo visai jo šaliai už pagalbą ir paramą, kuria pasinaudojo čia susirinkusieji. Ambasadoriui John A. Cloud buvo įteiktas įremintas LGAVO garbės nario pažymėjimas. Iš D. Matulio lūpų jis išgirdo apie šios organizacijos veiklą – susitikimus su politikais ir valdžios atstovais, viešųjų ryšių akcijas, dalyvavimą šiuokšlių rinkimo talkose, planuojamą kelionę į šokių šventę Los Angeles ir susitikimus su bendruomene JAV, skleidžiant organizacijos idėjas.

Toliau jaukios užstalės pokalbiuose buvo paliesta daug aktualių Lietuvai ir pasauliui temų – bevizio režimo, dvigubos pilietybės (kuriai Lietuvos atveju ambasadorius stipriai pritarė), energetinio saugumo, pasaulinių ekonominių krypčių ir kt. Viso bendravimo metu maloniai stebino ne tik gilus ambasadoriaus istorinių ir politinių Lietuvos realijų išmanymas, bet ir puikios žinios apie kasdieninių šalies įvykių margumą – nuo verslo iki kultūros bei sporto įvykių. Dar įdomiau, kad jis daug keliauja Lietuvoje, todėl pažįsta kitus miestus, provincijos gyvenimą, lanko gimnazijas, bendrauja su jaunimu.

TELŠIUOSE – PIRMASIS ŽEMAIČIŲ FESTIVALIS

Šių metų birželio 13–15 dienomis Žemaitijos sostinėje Telšiuose įvyks pirmasis Žemaičių festivalis.

Vilniuje jau įvyko šio festivalio pristatymo konferencija žurnalistams. Joje dalyvavo Telšių rajono savivaldybės meras Almantas Petkus, iš Žemaitijos kilęs skulptorius Romas Kvintas, Telšių rajono savivaldybės administracijos Kultūros skyriaus vedėja Danutė Mikienė, Vilniaus miesto savivaldybės Kultūros ir meno skyriaus vedėjas Edmundas Žalypis, žemaičių kermošiaus organizatorius Vytenis Urba bei Vilniaus universiteto profesorius ir pirmasis pirmojo Žemaičių festivalio prezidentas Alfredas Bumblauskas. Į šias garbingas pareigas A. Bumblauską pasiūlė ir išrinko patys žemaičiai.

Kaip konferencijos metu paste-

bėjo Danutė Mikienė, pirmasis Žemaičių festivalis įvyks kiek mistišką dieną – birželio 13-ąją, penktadienį, ant garsiojo Šatrijos kalno. Tačiau ji, tikisi, kad viskas bus gerai.

Festivalio metu žemaičiams ir Žemaitijos svečiams bus siūloma daugybė pramogų ir įvairiausių renginių: koncertų, ceremonijų, vyks „Didysis žemaičių jomarkas, bus organizuojamos „Didžiosios žemaičių vestuvės“, todėl į Žemaičių sostinę – Telšius suvažiuos jaunavedžiai net iš 20-ies Žemaitijos rajonų. Bus rengiami netgi nusipelnusio žemaičio apdovanojimai „Žemaičių šlovės žvaigždė“.

Be to, pirmojo Žemaičių festivalio proga bus atidengtas garsaus skulptoriaus Romo Kvinto paminklas „Žemaičių legendos“, sukurtas remiantis legendomis, kad žemaičių vaikus auklėjo meškos.

Šiomet įvyksiantis pirmasis Žemaičių festivalis, tikimasi, taps gražia ir ilgalaike Žemaitijos krašto tradicija. Pernai liepos mėnesį Telšiuose susirinkę visos Žemaitijos savivaldybių atstovai pasirašė susitarimą dėl šio festivalio tęstinumo

20-čiai metų.

Žemaičių festivalis keliaus po visą Žemaitiją – kasmet jis įvyks vis kitoje Žemaitijos savivaldybėje.

Šiuo festivaliu jo organizatoriai siekia, kad Žemaitija ir jos sostinė Telšiai taptų žinomu ir patraukliu regiono centru, kuriame būtų formuojamas išskirtinis etninis identitetas.

Indrė Pavilonytė
Alfa.lt

Telšiuose bus atidengiamas skulptoriaus R. Kvinto sukurtas paminklas „Žemaičių legendos“.

Gedimino Bartuškos (ELTA) nuotr.

Marija Krisciunas, gyvenanti **Burlington, IA**, pratęsė „Draugo“ metinę prenumeratą ir paaukojo 60 dol. auką. Nuoširdus Jums ačiū.

Romualdas Veitas, gyvenantis **Milton, MA**, pratęsė metinę „Draugo“ prenumeratą ir paaukojo 50 dol. auką laikraščiui paremti. Esame Jums nuoširdžiai dėkingi.

Paulina Mikstas, gyvenanti **Gulfport, FL**, pratęsė kasmetinę „Draugo“ prenumeratą ir prie mokesčio pridėjo 50 dol. auką. Esame Jums dėkingi.

Petras T. Norkus, gyvenantis **Palm Desert, CA**, pratęsė „Draugo“ prenumeratą dar metams ir kartu atsiuntė 50 dol. auką. Nuoširdžiai Jums dėkojame.

Albinas Sakalas, gyvenantis **Woodhaven, NY**, pratęsė metinę „Draugo“ prenumeratą ir paaukojo 50 dol. auką. Esame Jums labai dėkingi už paramą.

Lionginas Pliura, gyvenantis **Racine, WI**, pratęsė „Draugo“ prenumeratą dar metams ir kartu atsiuntė 50 dol. auką. Nuoširdus ačiū.

A † A
MATILDAI MARCINKIENEI,

ilgametei draugei ir sunkiais Vokietijos laikais geradariui mirus, nuoširdžiai užjaučiame ILONĄ, ARŪNĄ, DARIJĄ ir dr. MILDĄ.

Alicija ir Henrikas Soliai

**MIELA IR VISŲ GERBIAMA
SESE MATILDA,**

Atsisveikinimo su a. a. Matilda Marcinkiene kalba

Šiandien ateinu atsisveikinti su Tavim Lietuvių Moterų klubų federacijos vardu, kurios nuoširdi narė buvai ir pati jau daugelį metų. Kadangi šios Federacijos tikslas buvo dirbti dėl lietuviybės išlaikymo šiame krašte, kol Aukščiausiasis nepašaukė Tavęs į savo karalystę, esi atlikusi daugybę gerų organizacinių darbų Lietuvių Bendruomenei ir ALTui

Daug metų mes abi pasikeisdamos važinėjome į Latvių centrą šiaurinėje miesto pusėje, į Pavergtų Tautų komiteto posėdžius, kurie organizavo parašų rinkimus, demonstracijas, tarptautinius pasitarimus ir metines šventes.

Visada tarp vadovujančių matėme ir tavo veidą.

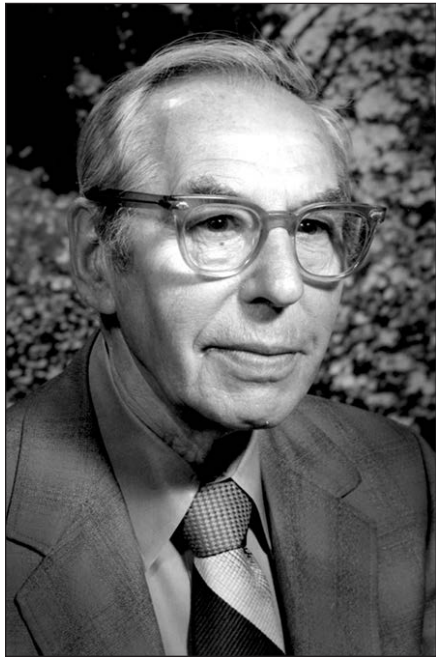
Tavo gyvenimas buvo turiningas, pilnas lietuviškų tradicijų, tiek kultūrinėje, politinėje ir tarptautinėje plotmėje. Kova už Lietuvos nepriklausomybę buvo šventas darbas.

Taigi, brangi Sese Matilda, išėjai pas Dievą, atlikusi pavestus darbus. Tebūna Tau suteiktas atitinkamas atpildas. Ilsėkis Dievo šviesoje ir ramybėje. Lietuvių Moterų klubų federacijos vardu reiškiu širdingą užuojautą dukrai su šeima ir visiems artimiesiems.

Birutė A. Vindašienė

**GARSŲJŲ MUZIKĄ
NIKODEMĄ KULĮ ATSIMENANT**

Nikodemus Kulys, garsus lietuvių išeivių muzikas, vargonininkas, chorvedys, muzikos mokytojas, ilgus metus gyveno ir dirbo JAV. 1897 m. gimęs Lietuvoje, į Ameriką atvyko 1914 m.

Nikodemus Kulys
Jono Kuprio nuotr.

1918–1927 m. N. Kulys mokėsi Pociaus vadovaujamoje Beethoven konservatorijoje. Nuo 1925 m. vargonavo Čikagoje. Priklausė Amerikos LRK vargonininkų sąjungai, kurią atgaivino ir įjungė daug naujų narių. Savo prisiminimuose N. Kulys rašė: „Artėjant sąjungos 25-erių metų jubiliejui, parašiau visiems vargoni-

ninkams, kad jubiliejaus proga bus padaryta nuotrauka visų sąjungos narių ir su aprašymais bus nusiųsta į 'Muzikos žinių' redakciją. Šis mano kreipimasis buvo sėkmingas, į vargonininkų gretas įsirašė 59 asmenys.”

1933 m. N. Kulys vadovavo muzikos mokyklai Čikagoje. Su savo vadovaujamu choru dalyvavo įvairiose lietuvių programose. Jis taip pat dirbo visuomeninį darbą: priklausė Lietuvos vyčių 16 kuopai, buvo jos pirmininkas ir sekretorius, apdovanojamas auksine plunksna. N. Kulys dainavo Šv. Jurgio parapijos ir Vyčių choruose. Būdamas „Muzikos žinių“ redaktoriumi rūpinosi lietuvių kompozitorių kūrinį leidyba.

N. Kulys parašė libretus operetoms: „Artistai atvažiavo“, „Ekskursija į Lietuvą“ ir „Linksma valanda”.

1936 m. lapkričio 26 d. Šv. Mykolo bažnyčioje N. Kulys susituokė su Petronėle Vaišnoraite. Jie turėjo du sūnus Juozą ir Vincentą. Juozas Kulys dirbo Cook County Čikagos ligoninėje Risk Management skyriuje. Yra padėjęs ne vienam susirgusiam lietuviui. Sūnus Vincentas dirba finansininku ir gyvena Evergreen Park.

N. Kulys mirė 1982 m. gegužės 2 d. Čikagoje. Prisiminti ir pagerbti garsųjį muziką savo maldoje kviečiame šį šeštadienį, gegužės 3 d., 4 val. p. p. Švč. M. Marijos Gimimo bažnyčioje, Čikagoje.

Paruošė V. P.

A † A
**LORETTA GRYBAUSKAITĖ
GVAZDINSKIENĖ**

Po sunkios ligos mirė 2008 m. balandžio 29 d.

Dideliame skausme liko: vyras Povilas, sūnus Aleksius, duktė Ingrida, tėvas.

Velionė bus pašarvota antradienį, gegužės 6 d. nuo 4 v. p. iki 8 v. v. Petkus Lemont laidojimo namuose, 12401 S. Archer Ave. (arti Derby Rd.), Lemont, IL.

Laidotuvės įvykis trečiadienį, gegužės 7 d. Iš laidojimo namų 9:30 val. ryto velionė bus atlydėta į Pal. Jurgio Matulaičio misijos bažnyčią, kurioje 10 val. ryto bus aukojamos šv. Mišios už jos sielą. Po Mišių a. a. Loretta bus palaidota Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse, šalia savo mamos.

Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdusi šeima

Laidot. direkt. Donald M. Petkus. Tel. 800-994-7600 arba
www.petkusfuneralhomes.com

Mylimai sesutei

A † A
BIRUTEI KASČIUKAS

mirus, reiškiamo gilią užuojautą SAVUTEI, NARDŽIUI ir visai JUŠKŲ šeimai.

*Rita ir Myron Bezdisek
Birutė Sekmakienė*

60 METŲ MIRTIES SUKAKTIS

Sapnavau Šv. Motiną Mariją...
Vadino mane pas save.
Skaudu – nebematysiu
Lietuvą vėl laisvą.

Netekau draugo – koks bedugnis
skausmas...
transdencinis – jis tegalima
atjauti.

Prof. Bern. Kodatis
(Atsiminimai)

Kun. J. Steponavičius
1880–1947

A † A
**Kun. dr. JONAS
STEPONAVIČIUS**

Psichologas. Autorius. Seimo narys. Mokytojas

Prel. Albertas Kontautas 2008 m. gegužės 26 d. aukos šv. Mišias koplyčioje Marshfield, MA. Prašom pasimelsti.

Antanas Girnius

Prenumeruokime ir skaitykime „DRAUGĄ“!
„DRAUGĄ“ atminkime savo testamente.

JAV LB SOCIALINIŲ REIKALŲ TARYBOS

PAGUODOS TELEFONAS 1-866-438-7400

Konfidencialumas
garantuojamas

Skambinkite nemokamai
kiekvieną ketvirtadienį,
nuo 6 val. v. iki 9 val. v. (Čikagos laiku)

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

◆**Šv. Kazimiero kongregacijos** seserys maloniai kviečia dalyvauti šv. Mišiose ir pasimelsti, kad kongregacijos įsteigėja Motina Marija Kaupaitė būtų paskelbta Palaimintąja. Šv. Mišios bus šeštadienį, gegužės 3 d., 9:30 val. r. seselių Motiniškajame name, 2601 W. Marquette Rd., Chicago. Mišias aukos kun. Jordan Kelly, OP, Čikagos arkivyskupijos Evangelizacijos direktorius.

◆**Cicero lietuvių medžiotojų ir žuvautojų klubo narių** metinis susirinkimas įvyks gegužės 4 d. 2 val. p.p. Jaunimo centre, 5620 S. Claremont Ave., Chicago. Maloniai kviečiame visus dalyvauti.

◆**„Pipirų ratelio“ gegužinė įvyks** sekmdienį, gegužės 4 d., 10 val. r. po vaikų šv. Mišių Pasaulio lietuvių centro sodelyje. Kviečiami visi, ypač „Pipirų ratelio“ abiturientai. Dainuosime, žaisime, pūsime balionus, dažysime veidelius.

◆**Gegužės 11 d. 10:30 val. r. Švč.** Mergelės Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje (6812 S. Washtenaw Ave., Chicago) vyks šv. Mišios, skirtos Motinos dieni paminėti. Po Mišių parapijos salėje meninę programą atliks lietuvių liaudies muzikos ansamblis „Gabija“ (vadovė Genė Razumienė) ir mokytojos Jolantos Banienės fortepijono klasės mokiniai.

◆**Visus kviečiame į tėvo Antano** Saulaičio, SJ knygos „Esame vieni dėl kitų“ knygos pristatymą gegužės

23 d., penktadienį, 7:30 val. v. Vakarais su trumpa menine programėle ir vaišėmis vyks Lietuvių dailės muziejuje, PLC. Pageidaujantys galės įsigyti knygą su tėvo Antano autografu.

IŠ ARTI IR TOLI ...

◆**Visus, visus, visus kviečiame į** Naujosios Anglijos Poezijos pavasarį! Renginys vyks šeštadienį gegužės 10 d., Yale universiteto HGS 211 kambaryje, Graduate Student Study Center, 320 York St., New Haven. Pradžią 3 val. p. p. Norinčius daugiau sužinoti ir pasivaikščioti po Yale universitetą kviečiame rinktis 2 val. p.p. York ir Wall gatvių sankryžoje. Bus surengta ekskursija – jos vadovas dr. Žydrūnas Gimbutas. Renginio bilieto kaina – 15 dol., studentams ir moksleiviams – 5 dol. Pasiteiravimui: – ssimkute@comcast.net arba telefonu 203-773-1257 po 8 val. v.

◆**Lis ar švies saulė Šv. Petro ir** Povilo parapijos salėje (216 Ripley Place, Elizabeth, NJ 07206) birželio 1 d. vyks Lietuvių festivalis. Meno darbų paroda, lietuviška muzika – muzikas Stasys Telšinskas, grupė „Midnight Ramblers“, gitaristas Danas Staniškis, šokių grupė „Liepsna“, jaunieji choro „Varpelis“ dainininkai (vadovės Birutė Mockienė, Džaneta Bublienė ir Laima Liutikienė), lietuviškas maistas, nemokama aikštelė automobiliams pasistatyti – visa tai Jūsų laukia festivalyje. Tel. pasiteiravimui: 908-352-2271 arba 908-313-7221.

Balandžio 25 d. Cleveland įvyko 57-asis Amerikos Latvių kongresas. Ta proga buvo atvykęs Latvijos prezidentas Valdis Zatlers. Susitikime su prezidentu iš kairės: Romualdas Bublys, Lilita Zatlere, Latvijos Prezidento žmona, Valdis Zatlers, Latvijos Prezidentas, Ingrida Bublienė, LR Garbės generalinė konsulė.

Vasario 16-osios gimnazijos kuratorija skelbia konkursą gimnazijos direktoriaus/direktorės pareigoms užimti.

Darbo pradžia – 2009 m. rugpjūčio 1 d.

Pareiškimus su gyvenimo aprašymu bei motyvacinio laišku siųskite **iki 2008 m. rugsėjo 1 d.** adresu: Vasario 16-osios gimnazijos kuratorija, Rimui Čuplinskiui, Lorsche Str. 1, D-68623 Lampertheim, Vokietija, arba elektroniniu paštu [cuplinskas\(eta\)elkc.org](mailto:cuplinskas(eta)elkc.org).

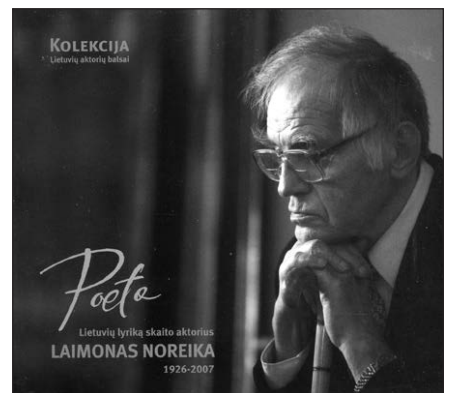
„Draugo“ knygynėlyje

„Poeta“ iš ciklo „Lietuvių aktorių balsai“

Vieno iš garsiausių Lietuvos teatro ir kino aktorių, Nacionalinės premijos laureato, Didžiojo Lietuvos kunigaikščio Gedimino ordino kavaliariaus, Laimono Noreikos 80-mečio proga buvo išleista kompaktinė plokštelė „Poeta“. Tai jau 3-asis albumas iš unikalios kolekcijos „Lietuvių aktorių balsai“. Šioje plokštelėje žymiausias lietuvių literatūros skaitovas dar kartą į mus prabyla Adomo Mickevičiaus, Maironio, Vinco Mykoliaičio-Putino, Salomėjos Nėries, Jono Aisčio, Justino Marcinkevičiaus, Marcelijaus Martinaičio, Alfonso Maldonio, Vytauto Mačernio, Algimanto Mackaus, Juliaus Janonio, Pauliaus Širvio, Simono Daukanto, Jono Meko poetiniais tekstais.

„Laimonas Noreika – Lietuviško žodžio Vaidila. Aktoriaus balsas, jo dikcija ir tembras – atpažįstamas lietuviško pasaulio ženklas. Praplėšęs tylos uždangą XX amžiaus septintajame dešimtmetyje, jis pradėjo klasikos įgarsinimo tradiciją. Per keturiasdešimt metų aktorius parengė dvidešimt programų, kurias perskaitė daugiau nei 3,000 kartų. Skaityta ne vien Lietuvoje, bet ir visame pasaulyje, kur žmonės klausė ir suprato mūsų kalbą. Sutauringęs lietuvišką žodį savo siela, aktorius padėjo jam virsti kūnu: tūkstančių tūkstančiai sėmėsi išminties ir meilės iš Laimono Noreikos atskleisto lobyno.

Atgimimo metais aktorius nuolat buvo tarp žmonių, jo balsu iš naujo prabilo į mus Maironis ir kiti tautos

poetai. Į veiklos ištroškusias širdis dosniai biro lietuviybės perlai. Tapęs mūsų kultūros ir prisikėlusios Lietuvos turtu, Laimonas Noreika padėjo Lietuvai giliau įspausti savo pėdą amžinybės smėlynuose. Maironis įrašytas į 100,000 plokštelių – taip buvo ruošiamos šimtatūkstantinės Sąjūdžio minios...“ (Arvydas Juozaitis).

Manau, kad šią kompaktinę plokštelę nusipirkę poezijos mėgėjai su malonumu pasiklausys L. Noreikos skaitomų eilių. Įrašo trukmė – 80 min.

Kompaktinės plokštelės kaina – 17 dol. Plokštelę galima įsigyti paštu, pridėdant 9,25 proc. mokestį, užsisakant IL valstijoje. Persiuntimo kaina – 3 dol. Persiunčiant daugiau CD, už kiekvieną papildomai siunčiamą plokštelę – 2.5 dol. siuntimo mokestis. Prieš perkant prašome paskambinti administracijai tel. 773-585-9500.

Paruošė L. A.

„Draugo“ knygynėlio adresas: 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629
Tel. pasiteiravimui: 773-585-9500

Reikalingi vyresnio amžiaus energingi vyrai lauko darbams pavasariui ir vasarai Gintaro vasarvietėje, Union Pier, MI. Darbuotojus apgyvendinsime. Tel. pasiteiravimui: 269-469-3298.

Lietuvių tautinis ansamblis

GRANDIS

kviečia į metinį koncertą-pobūvį

„Imk į ratą“

šeštadienį, 2008 m. gegužės 3d.

Pasaulio lietuvių centrė, Lemonte
Jaunimo rūmų salėje

Rezervacijoms skambinkite Žibutei Pranckevičienei
630.257.0153

„Kunigaikščių užėiga“ papildomai ruošia vakarienę, pagal užsakymą.
DJ Andriušis gros smagią muziką šokiams.